VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 88 — Vol. LIII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistai, syysk. 23 p. — Tuesday, Sept. 23, 1969

Ulkoministeri Sharp YKhon huomenna

Gromyko kannattaa Kiinan oikeuksien palauttamista Yhdistetyissä Kansakunnissa – Rogers ja Gromyko kohtasivat toisensa maanantaina

Ottawa. — Canadan ulkoministeri Mitchell Sharp kohtaa Andrei Gromykon ja neljäntoista muun maan ulkoministerit kun hän lähtee keskiviikkona 6 päiväiselle vierailulle YK:n yleiskokoukseen.

Ulkoministeri Sharpin puhemiehet ilmoittivat, että mr Sharp keskustelee mr Gromykon kanssa kauppa-asioista, erikoisesti vehnäkaupasta, aseistariisumisongelmasta, Euroopan turvallisuudesta (Canada kannattaa Euroopan turvallisuuskonferenssin järjestämistä) ja keski-idän kriisistä.

Mr Sharpin puhemies kieltäytyi antamasta mitään lausuntoa spekulointiin, vieraileeko ulkoministeri Gromyko Ottawassa silloin kun hän lähtee New Yorkista takaisin Moskovaan.

Mr Sharp tapaa vierailunsa aikana myös Yhdysvaltain ulkoministeri William Rogersin ja Ranskan ulkoministeri Maurice Schumannin. Hän puhuu yleiskokouksen istunnossa maanantaina ennen takaisin Ottawaan lähtöä.

NL KANNATTAA "YHDEN KIINAN" HYVÄKSYMISTÄ YK:hon

Mr Gromykon eräs puhemies sanoi maanantaina, että Neuvostoliitto kannattaa edelleen YKn jäsenoikeuksien palauttamista Kiinalle. "Meidän asenteemme on täysin selvä, emmekä me ole sitä milloinkaan muuttaneet", sanoi ko. puhemies.

"Me katsomme, että on ainoastaan yksi Kiina, ts. Kiinan kansantasavalta ja sen vuoksi on tarpeellista palauttaa Kiinalle sen jäsenoikeudet Yhdistyneet Kansakunnat järjestössä."

ROGERS-GROMYKO KOHTAUS

United Nations. — Yhdysvaltain ulkoministeri William Rogers ja Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko kohtasivat toisensa maanantaina yksityisessä illallistilaisuudessa missä mr Gromyko oli mr Rogersin vieraana.

Tämä oli NL:n ja USA:n korkeitten edustajien ensimmäinen kohtaus presidentti Richard Nixonin valtaantulon jälkeen. Presidentti Nixon on selittänyt, että hänen ohjelmanaan NL:oa kohtaan on "neuvottelut konfrontaation asemesta".

Mr Gromykon sanotaan suunnittelevan illallistilaisuuden järjestämistä mr Rogersille perjantai-illaksi.

Keskustelun aiheena uskotaan olleen kysymys strategisten aseiden rajoittamisesta ja lopulta niiden vähentämisestä.

Myös oli keskusteltavana keski-idän kysymys.

USA VÄHENTÄÄ ASEVOIMIA

Washington. — Yhdysvaltain hallitus aikoo vähentää säästäväisyystarkoituksessa suuria asevoimiaan. Nyt hankittavana olevaan suunnitelmaan sisältyy kahden vakoiluluksen, yhden jalkaväkidivisionan kahdenkolmanneksen ja kahdensadan lentokoneen palveluksesta vapauttaminen.

Pentagon tiedotti maanantaina, että viimeisimpänä säästösuunnitelmana voidaan tämän suunnitelman pohjalla vähentää varustelumenoja $356 miljoonalla tänä vuonna.

Tämän mukaan Washington aikoo vähentää kaikkiaan $1.25 miljardilla tämänvuotisia varustelumenojaan aikaisemmin suunnitellusta tasosta.

Muita asevoimien vähennyksiä suunnitellaan siinä mielessä että presidentti Nixonin hallituksen tulevasta budjetista voitaisiin vähentää $3 miljardia varustelumenoja.

Kaksi toiminnasta pois otettavaa sotalaivaa ovat Palm Beach ja Banner — viimeksimainittu kehnon kohtalon alaiseksi joutuneen vakoilualus Pueblon sisaralus.

Suunnitellun varustelumenojen alennuksen jälkeen USA tulee vielä käyttämään varusteluun peräti $77 miljardia — nykyinen sotabudjetti on $88.1 miljardia.

* * *

Koira ampui miehen

Le Havre. — Jean Marie Devaux, 23, tuli viime viikolla ilmeisesti ammutuksi oman koiransa toimesta.

Poliisien kertoman mukaan koira astui otaksuttavasti auton takaistuimella ladatun haulikon liipasimen päälle hetkellä jolloin mr Devaux pysäytti auton ja avasi ajokkinsa takaoven.

ALENTAKAA MEDICARE-MAKSUJA TAI JÄRJESTÄKÄÄ UUDET VAALIT, NDP

Ankara moite konservatiivihallitukselle, sanoo CKP suositellen painostuksen jatkamista medicare-maksuista

Toronto. — Ontarion NDP:n johtaja Donald MacDonald vaati täällä viikonlopulla, että Ontarion konservatiivihallituksen tulee joko alentaa medicare-maksuja tai järjestää uudet maakuntavaalit.

Mr MacDonald sanoi NDP:n ehdokkaan, 62-vuotiaan arkkidiakoni Kenneth Boltonin Middlesex South-vaalipiirissä viime torstaina saavuttaman täytevaalivoiton olevan "ehdottomana merkkinä siitä, että nykyinen hallitus on saanut väestöltä moitelausunnon medicare-kysymyksessä."

"Minä haastan pääministeri Robartsin järjestämään yleiset vaalit ja käymään vaalikampanjan medicaren nimissä", sanoi mr MacDonald Queens Parkissa pitämässään haastattelutilaisuudessa

Medicare oli Middlesex South vaalipiirin vaalikampanjan pääteemana. Konservatiivit olivat pitäneet tätä vaalipiiriä hallussaan 26 vuotta, mutta kärsivät nyt murskaavan vaalitappion.

Ontarion medicaren kuukausitaksat tulevat olemaan korkeammat kuin muissa maakunnissa.

Toronto. — Middlesex South-vaalipiirin valitsijat antoivat ankaran moitelausunnon pääm. J. Robartsin hallitukselle, sanotaan Canadan kommunistisen puolueen viikon lopulla julkaisemassa lausunnossa.

Tämä moitelausunto annettiin aikana jolloin suurpääoman hallituksen tunteeton ja "hiiteen-yleisö" katsantokanta on tullut entistä räikeämmäksi. Näiden täytevaalien tulokset pakottavat maakuntahallituksen harkitsemaan useita ohjelmakysymyksiä vaikka pääministeri Robarts sanoi, että vaalitulos 'ei muuttanut mitään'. Tämän itsevarmuus-fasaadin takana on pelosta poteva hallitus."

Kommunistisen puolueen lausunnossa tähdennetään, että vaikka medicare oli etualalla, niin samassa yhteydessä hallitus sai moitelausunnon muistakin ajankohtaisista kysymyksistä — kehnosta asuntojen rakentamisohjelmasta, farmarien vaikeuksien ylenkatsomisesta, lakonrikkurisuunnitelmista jne. Puolue kehoittaa ylläpitämään painostusta medicare-maksujen alentamiseksi lainlaatijakunnan kokoontumiseen asti.

Middlesex South-vaalipiiri oli nykyiselle Ontarion konservatiivi hallitukselle ensimmäinen koetinkivi viimeisten yleisten vaalien jälkeen, jotka pidettiin v. 1967.

NDP:n ehdokas mr Bolton sai täytevaaleissa valtavan voiton 8,206 äänellä, toiseksi selviytyi melkein 1,500 äänen vähemmistöllä konservativien edustaja Walden Allen (6,800 ääntä) ja kolmanneksi tuli liberaalien edustaja David McDonald (6,714 ääntä). Noin 68 prosenttia vaalipiirin äänestyskelpoisista henkilöistä käytti äänioikeuttaan.

NDP oli vuoden 1967 vaaleissa kolmannella tilalla ja sai nyt 3,552 ääntä enemmän kuin edellisissä vaaleissa.

Natsi-Thadden oli protestin kohteena

Essen, Länsi-Saksa. — Tuhannet vihoissaan olleet nuoret työläiset ja oppilaat huutelivat "poistu kaupungistamme, sinä natsi-sika" sekä ryntäsivät poliisien järjestämää suojarengasta vasten tässä Länsi-Saksan teollisuuskaupungissa yrittäessään vai mentaa uusnatsipuolueen johtajan, Adolf von Thaddenin puheen

Luodinkestävän lasisuojuksen taakse kyyristynyt von Thadden joutui kuitenkin erään mielenosoittajan "käsittelemäksi". 23-vuotias tietokoneen käyttäjä, Lothar Plaga, oli päässyt livahtamaan huomaamatta poliisirenkaan läpi ja sai von Thaddenia olkapäästä kiinni. Hän ehti huutamaan kovaäänisesti "natsirikollinen" ennen kuin von Thaddenin henkivartija iski Plagaa niskaan.

Tapauksen sanottiin olleen kuin merkinannon muille mielenosoittajille, jotka ryntäsivät kohti poliisien ketjua ja piikkilankaesteitä. Mielenosoittajat kaatoivat esteet, heittelivät kiviä, palavia soihtuja sekä huutelivat, poistu kaupungistamme, sinä natsi-sika". Tapausta sanotaan kaikkein pahimmaksi von Thaddenin vaalikampanjan aikana.

CANADA VAROITTANUT USA:TA A-KOEVAARASTA

Canadan viranomaiset pelkäävät suuren atomivoimaräjäytyksen mahdollisia vaurioita

Ottawa. — Yhdysvaltain hallitukselle on ilmoitettu, että Ottawa pitää sitä vastuunalaisena kaikista vaurioista, mitä voi Canadalle koitua Aluetian saarilla lokakuussa suoritettavasta atomivoimaräjähdyksestä.

Canadan suurlähettiläänä Washingtonissa oleva A. R. Ritchie tiedoitti Yhdysvaltain ulkoministeriölle viime viikolla, että Canada on huolissaan niistä mah dollisista vaurioista ja loukkaantumisista, mitä USAn maanalainen atomivoimakoe Pohjois-Tyynellämerellä voi aiheuttaa.

Mr. Ritchien sanotaan tässä yhteydessä toimineen ulkoministeri Mitchel Sharpin antamien ohjeiden mukaisesti.

Yhden megatonin voimainen atomiräjäytys suoritetaan 4,000 jalkaa syvässä kuopassa Amchitka-saarella.

Canadalle on Yhdysvaltoin töimesta vakuutettu, että vastavaikutteita ei pitäisi tulla räjähdysalueen ulkopuolelle.

Canada pelkää kuitenkin, että alueen radioaktiivisuus voi kulkea ilmavirtojen mukana, ja että räjäytyksen mahdollisesti aiheuttama joko hyökyaalto tai maanjäristys voi aiheuttaa vahinkoa rannikkoalueella.

Seismologian (maanjäristysopin' asiantuntijat ovat Vancouverissa sanoneet, että atomivoimaräjäytyksen jälkeisiä mahdollisuuksia Vancouverin länsirannikolla tapahtuvista maanjäristyksistä ja hyökyaalloista ei voida ilman muuta jättää huomioonottamatta.

Tri E. G. Milne, joka toimii Dominion Astrophysical Observatoryn seismologina, sanoi haastattelulausunnon yhteydessä, että "olisi erittäin typerää jättää huomioonottamatta sitä mahdollisuutta, että Yhdysvaltain atomiräjäytys Amchitka-saarella voi ehkä aiheuttaa joko maanjäristyksiä tai hyökyaaltoja.

Stelco ja teräs neuvotteluihin

nada Ltd. ja United Steelworkers of America union osasto no. 1005 väliset neuvottlut alkoivat uudestaan maanantaina. Neuvotteluja käydään Torontossa.

Yhtiön työläiset ovat olleet lakossa heinäkuun 31 päivästä lähtien.

* * *

Tulkoon seitsemänkymmenluvusta rauhanomainen vuosikymmen, Thant

Maailman jännitystilanne on edelleen pahentunut hän sanoo suositellen Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton bilateraalisia neuvotteluja

United Nation — Ilmaisten huolestuneisuutensa maailman jännitystilanteen edelleen pahenemisesta, YK:n pääsihteeri U Thant susittelee vousiraportissaan, että 70-luvusta pitäisi tulla aseistariisunnan vuosikymmen.

Seitsemänkymmentä-luvulla olisi ponnisteltava erikoisesti varustelukilpailun kontrolloimiseksi ja sen lopettamiseksi, sanoo pääsihteeri huomioiden, että tulokset aseistariisunnan hyväksi ovat olleet "hyvin rajoitettuja."

U Thant suosittelee, että Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton "pitäisi aloittaa viivyttelemättä bilateraaliset keskustelut hyökkäys- ja puolustusstrategisten ydinaseiden rajoittamiseksi ja vähentämiseksi.

Puhuen vuosiraportistaan, mikä julkaistiin viikon lopulla, pääsihteeri U Thant ilmaisee jossakin määrin pessimistä huolestunei suutta maailman nykytilanteesta. Hän sanoo: "Kansainvälisen tilanteen huononeminen, minkä huo mioin edellisessä vuosiraportissa, on edelleen jatkunut."

Raportin loppuosa alkaa maininnalla "että hyvin vähän on edistytty YK:n peruskirjan tavoitteiden saavuttamiseksi".

Pääsihteeri mainitsee raportissaan Yhdysvaltain Apollo-miesten kuumatkan, mitä hän pitää suurena saavutuksena, sekä avaruustutkimuksen yleensä ja merenpohjan "rauhoittamisesta käydyt keskustelut". Hän kiinnittää huomiota keski-idän ja Kyproksen asioihin sekä sosiaaliseen kehitykseen, ihmisoikeuksiin, siirtomaaolosuhteiden purkamiseen jne.

Puhuen keski-idän tilanteesta hän sanoo, että viimeksikuluneen 6 kuukauden aikana "on ollut enemmän sotilaallisia yhteenottoja kuin milloinkaan ennen vuoden 1967 kesäkuun sodan päättymisestä."

U Thant sanoo keski-idän olevan YK:lle "suuren taisteluhaasteen" ja samalla "suuren mahdollisuuden". Toisaalta hän huomioi kuitenkin sen tosiasian, että suurempaa edistystä ei ole tapahtunut YK:n turvallisuusneuvoston marraskuun 22 pnä 1967 hyväksymän päätöslauselman toteuttamiseksi keski-idän kriisin ratkaisemiseksi.

Vietnamin tilanteesta puhuen

U THANT

U Thant huomioi, että siellä on tapahtunut pientä edistystä tähdentäen kuitenkin, että hänen koh daltaan ei ole soveliasta puhua asiasta sen enempää neuvottelujen jatkuessa Pariisissa.

Hyvänä puolena hän pitää myös Kyproksen tilanteen paranemista.

Yhtenä keinona maailman yleisen tilanteen parantamiseksi U Thant suosittelee kansainvälisen yliopiston perustatmista.

de Gaulle tuli takaisin

Pariisi. — Kenraali Charles de Gaulle palasi viikonlopulla Pariisiin ensimmäisen kerran sen jälkeen kun hän erosi Ranskan presidentin virasta huhtikuun 28 p.

VIIME TIEDOT

Vancouver. — Suurin lupauksin mutta heikoin tuloksin NDPn maakuntajohtajana BC:ssa viime syksystä alkaen toiminut 36-vuotias lakimies Thomas Berger ilmoitti virallisesti maanantaina, että hän eroaa puoluejohtajan toimesta NDPn seuraavassa maakunnallisessa edustajakokouksessa. Hänen johtonsa alaisuudessa NDP:n maakuntajärjestö kärsi elokuun 27 pn vaaleissa pahimman häviönsä 13 vuoden aikana. Yleisesti odotetun voiton asemesta NDP sai valituksi vain 12 ehdokastaan. Puolueryhmän johtajana lainlaatijakunnassa tulee toimimaan Dave Barrett-niminen sosiaalityön tekijä, joka hävisi muutaman äänen vähemmistöllä johtajanvaalissa viime syksynä.

Toronto. — Chrysler of Canada Ltd. of Windsor korottaa v .1970 automalliensa hintoja keskimäärin $99.00 ajokkia kohden eli 3 prosenttia tämänvuotisista hinnoista. Sen emäyhtiö tiedoitti aikaisemmin Detroitissa ,että USA:ssa korotetaan hintoja keskimäärin $102 ajokkia kohti. General Motors of Oshawa ilmoitti aikaisemmin, että se korottaa nyt markkinoille tulleiden ensi vuoden malliensa hintoja keskimäärin $117 ajokkia kohti. Ford korottaa Canadassa hintojaan keskimäärin $98, mutta Fordin korotukseen ei sisälly $15.00 ehdollisesta "5 vuotta tai 50,000 mailia" takauksesta.

Amhedabad. — Gujarat-nimisessä Intian osavaltiossa on surmattu yli 350 ihmistä neljä päivää kestäneiden hindujen ja-muhamettilaisten välisissä kahakoissa. Nämä olivat pahimpia uskonkahakoita sen jälkeen kun Intia jaettiin kahteen osaan (Intia ja Pakistan) 22 v. sitten, kertovat viranomaiset.

GREEN BARETIN 6 UPSEERIA SOTAOIKEUTEEN

Saigon. — Etelä-Vietnamissa olevien USAn erikoisjoukkojen, Green Baretin entinen komentaja ja hänen esikuntansa viisi upseeria on armeijan toimesta määrätty sotaoikeuteen vastaamaan kaksoisagentiksi sanotun vietnamilaisen murhasyytöksestä.

Armeijan tiedonannossa sanottiin, että syyte erästä vääpeliä ja kersanttia vastaan samasta murhatapauksesta jää odotuslistalle kunnes toiset syytökset on käsitelty.

Kuusi Green Baretin upseeria joutuu kahteen erilliseen sotaoikeuskuulusteluun ja heitä syytetään kummassakin oikeuskuulustelussa murhasta ja salavehkeilystä murhan suorittamiseksi. Ensimmäinen oikeuskuulustelu kolmen upseerin syytöksestä alkaa noin 3 viikon kuluttua. Kolmen muun oikeuskäynnin ajasta päättää armeija myöhemmin.

Kaikkia näitä tapauksia käsitellään "tappoina", minkä korkeimpana rangaistuksena, jos he tulevat julistetuksi syyllisiksi, on elinkautinen vankeus.

Eräät kongressimiehet ovat esittäneet protesteja näiden syytettyjen puolesta pyytäen presidentti Nixonia vetämään asian pois Vietnamissa olevan armeijan päällystön alaisuudesta väittäen, että armeija yrittää tehdä Green Baretista "syntipukin". Tähän pyyntöön ei ole kuitenkaan suostuttu.

Tästä murhasta on syytettynä Green Baretin entinen Vietnam-komentaja, eversti Robert B. Rheault ja viisi muuta upseeria. Yhden syytetyn lakimies, George W. Gregory väittää että Yhdysvaltain keskusvakoilulaitos CIA antoi määräyksen murhan täytäntöönpanosta.

CIA on puolestaan väittänyt, että tämä keskusvakoilulaitos antoi määräyksen petturuudesta epäillyn vietnamilaisen luovuttamiseksi etelä-vietnamilaisille viranomaisille, ja että CIA sai asian kulusta tiedon vasta sitten kun ko. mies oli jo kuollut.

Erinäisistä epävirallisista piireistä on saatu tietää että murhan uhri oli nimeltään Chu Yen Thai Khac, että hänet tapettiin ja että hänen ruumiinsa pudotettiin Etelä-Kiinan mereen. Murhatun miehen ruumista ei ole löydetty.

Murhatuksi tulleen miehen sanotaan suorittaneen urkintaa Green Baretin hyväksi mutta hänen väitetään pettäneen amerikkalaiset toimeksiantajansa ja välittäneen tietoja myös Pohjois-Vietnamille.

Green Baretin monet miehet uskovat, että armeija järjesti tämän oikeuskuulustelun sen kitkan vuoksi mikä vallitsee Green Baretin ja armeijan upseerion välillä.

Rajakahakat taukosivat johtomiesten kohdattua

Kosyginin ja Choun sanotaan keskustelleen asioista ystävällisessä ilmapiirissä

Moskova. — Luotettavista lähteistä viikon lopulla täällä saatujen tietojen mukaan Kiinan ja Neuvostoliiton rajakahakat loppuivat heti sen jälkeen kun pääministeri Alexei Kosygin ja Chou Enlai kohtasivat toisensa viikkoa aikaisemmin Pekingissä.

Samojen lähteiden mukaan sitä ennen tapahtui rajakahakoita "miltei päivittäin".

On myös sanottu, että Kosygin esitti "konkreettisia ehdotuksia" pääministeri Chou En-laille siitä, että kahden maan hallitukset ryhtyisivät hetikohtaisesti neuvottelemaan jännityksen lieventämisestä näiden maiden väliltä.

Kiinalaispiirien kertoman mukaan Kosyginin ehdotukseen ei oltu vielä perjantaiaammuun men nessä vastausta annettu.

Muista lähteistä saatujen tietojen mukaan pääministeri Kosygin oli sanonut vierailulla olleelle Intian ulkoministeri Dinesh Singille aikaisemmin viime viikolla, että NL odottaa Kiinan vastausta ehdotukseensa.

Länsimaiden diblomaattipiireissä on huomioitu, että Neuvostoliitto ehdotti Kiinalle jo maaliskuun 29 pnä neuvotteluja Ussurijoen rajaselkkauksen selvittämiseksi.

Kiinalaiset ovat eri yhteyksissä selittäneet että he myös haluavat erimielisyyksien ratkaisua diplomaattiteitse, mutta eivät ole kuitenkaan antaneet vielä myönteistä vastausta NL:n viimeisimpään ehdotukseen.

Neuvostoliittolaispiireissä on selitetty että Kosygi—Choun-kohtaus tapahtui ystävällisessä ilmapiirissä, ja että tämä kokous kesti kolme ja puoli tuntia. Neuvostoliiton televisio julkaisi aikaisemmin kuvia tästä kohtaamisesta Pekingin lentokentällä.

Kuvissa nähdään sekä Kosygin ja Chou hymyilevinä ja myöhemmin toisiaan kättelemässä.

Laosiin sekaantumista vähennettävä, Mansfield

USAn senaatin enemmistöjohtaja pelkää että Laosista voi tulla "uusi Vietnam"

Washington. — Yhdysvaltain senaatin enemmistöjohtaja Mike Mansfield esitti sunnuntaina, että Yhdysvaltain tulisi supistaa "paikalla oloaan" (asevoimiaan) Kaakkois-Aasiassa ja erikoisesti Laosissa missä hänen varoituksensa mukaan "uudelleen sekaantuminen on saavuttanut huolestuttavan mittasuhteen."

Vierailumatkalta Aasiasta viime viikolla kotiutunut senaattori Mansfield kiitti presidentti Nixonin "uutta Aasian oppia" Amerikan sotilaallisten sitoumusten vähentämiseksi, Mutta Laosissa hän sanoi, Nixonin hallituksen edesottamiset "ovat täysin vastakkaisia sille mitä olisi odotettavissa Nixonin uudesta opista."

Vähennettyään sitä vuonna 1962 tehdyn Geneven sopimuksen jälkeen, "USAn paikallaolo on taas lisääntynyt huolestuttavaan määrään siinä pikkumaassa", tiedoitti senaattori Mansfield 2-viikkoiselta matkaltaan palattua, Yhdysvallat kietoutuu uudelleen yhteen Vietnamin puolueettoman hallituksen kanssa kommunistien Pathet Lao-liikettä vastaan hän sanoi.

"Parhaassakin tapauksessa tämä suunta aiheuttaa jo Amerikalle joitakin ihmishenkien sekä miljoonien dollarien menetystä kaikkien merkkien viitatessa sekaantumisen lisääntymiseen eikä alenemiseen," hän sanoi.

"Pahimmassa tapauksessa se voi johtaa siihen, että USA omaksuu koko vastuunalaisuuden sotilaallisista asioista Vietnamin malliin — tilanteeseen minkä hallitus hylkäsi 1961—62."

Senaattori Mansfield ei sanonut, että amerikkalaiset sotilaat osallistuvat jo välittömästi Laosin taisteluihin. "Uudelleen sekaantuminen on pääasiassa erinäisen avustuksien antamista" joko välittömästi tai välillisesti.

Hänen huolestuneisuutensa perustana on kuitenkin se, että tällainen avunanto voi kehittää sekä Yhdysvaltain että Laosin hallitukselle poliittisia ongelmia, mitkä voivat vetää Yhdysvallat sotilaallisesti Laosin sisäisiin taisteluihin.

"Sekaantumisemme syvyys on jo kehittänyt pulman" sanoi senaattori Mansfield. Yhdellä puolen Laosin hallituksen kukistuminen on mahdollista ellei se saa avustusta (USAsta) ainakin nykyisessä määrässä. Toisella, mitä suurempaa tukea annamme Vientiannen(Laosin) hallitukselle sitä vähemmän uskottavaksi tulee se, että Vientiannen hallitus voi tulla yhdistäväksi voimaksi Laosissa," selitti Mansfield.

On kaikin keinoin ponnisteltava sen hyväksi ettei Amerikka sekaannu nykyistä enempää Laosin asioihin, sanoi sen Mansfield tähdentäen erikoisesti että USAn sotilaallisia sitoumuksia on siinä kaukana olevassa maassa vähennettävä.

VAPAUS
(LIBERTY)

INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS

Established Nov. 6, 1917

Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI

Telephone: Office and Editorial 674-4264

Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69.

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Second Class Mail registration Number 1076

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00 — USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 — Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Vakavia varoituksia

Mitä perusteellisemmin tutustumme toisinaan "kansallisiksi aivoiksemme" sanotun Canadan talousneuvoston viime viikolla julkaisemaan järjestyksessään kuudenteen raporttiin, sitä selvemmäksi tulee, että tämä Neuvosto ei lupaa ilman muuta, omalla painollaan tulevaa "hyvän ajan" jatkumista, kuten on useissa sanomalehdissä yli-innostuksen hurmassa selitetty.

Päinvastoin talousneuvosto esitti vakavia varoituksia talouselämämme edessä olevista pulmista ja vaaroista ja totesi, että jos nämä pulmat voidaan myönteisesti ratkaista, silloin on mahdollisuuksia, siis vain mahdollisuuksia, talouselämän edistymiselle jopa siinä määrin, että kansallistulo kohoaa 66 miljardista (v. 1967) sataan miljardiin ja canadalaisten "keskinkertainen elintaso" voi kohota samanaikaisesti ehkä 35-prosenttisesti.

Canadan talousneuvosto tuntuu olevan huolissaan hallituksen nykyisestä ohjelmasta mikä "inflaation vastustamisen" nimissä on omaksunut tietoisesti finanssiohjelman, jonka yhtenä vaaralliena sivutuotteena on työttömyyden tarkoituksellinen lisääminen. Tässä, kuten monessa muussakin avainkysymyksessä, talousneuvosto tuntuu omaksuneen kokonaan vastakkaisen asenteen siitä mitä liittohallitus, erikoisesti raha-asiain ministeri Edgar Benson ja Canadan pankin kuvernööri Louis Rasminsky käytännöllisen ohjelmansa perusteella tavoittelevat.

Sen sijaan kun liittohallitus ja Canadan pankki pyrkivät talouselämän "viilentämisen" avulla heikentämään inflaatiopainetta siitäkin huolimatta vaikka tämä "viilennysohjelma" aiheuttaa työttömyyden lisääntymistä, Canadan talousneuvosto sanoo, että nykyinen 5-prosenttinen työttömyys koko työvoimamääräsä "on liian suuri", ja että sellaista olotilaa ei voida pitempää aikaa suvaita.

Toisin kuin hallitus, Canadan talousneuvosto sanoo, että Canadassa verotetaan liian paljon varattomia, että asuntotilanne tai oikeammin asuntojen puute on kriisin partaalla; että miljardeja dollareita pitäisi käyttää sotaan köyhyyden poistamiseksi; että meidän tullimuurimme on liian korkea jne.

Toisin sanoen, Canadan talousneuvosto esittää vanhan tunnetun totuuden — että Canada on luonnonresursseista äärettömän rikas ja suurten mahdollisuuksien maa. Tämän todettuaan talousneuvosto sanoo näkevänsä tutkimusten perusteella myrskyn merkkejä. Se varoittaa niistä ja kehoittaa asianomaisia tekemään ohjelmissaan tärkeitä muutoksia ja sen perusteella "ennustaa" myönteistä kehitystä vuoteen 1975 — tosin vain sillä ehdolla, että vallitsevat epäkohdat ja pulmat korjataan ennen kuin se on liian myöhäistä.

Liittohallitus ei voi ainakaan sanoa sitä, ettei mikään arvoja vaikutusvaltainen laitos ole sitä varoittanut.

Vaalit Länsi-Saksassa

Siihen aikaan jolloin lehtemme tämänpäiväinen numero ehtii etäisimmille lukijoilleen Canadassa, tarkemmin sanottu sunnuntaina, syyskuun 28 päivänä, on Länsi-Saksassa parlamenttivaalit.

Näillä vaaleilla on varsinkin Euroopan turvallisuuden ja myös maailman rauhanasian kannalta katsoen merkitystä sekä liittopäivien mahdollisten voimasuhteiden kannalta. Ei siis ole lainkaan ihme vaikka maailman yleinen mielipde odottaa melkosella mielenkiinnolla näiden vaalien tuloksia.

Länsi-Eurooppa on ollut Euroopan huolen aiheena siitä lähtien, kun 50-luvun alussa länsivallat ryhtyivät aseistamaan entistä vihollistaan. Adenauer käänsi demagogiallaan länsisaksalaisten kaiken vihamielisyyden itää ja sosialismia vastaan. Entisistä läntisistä vihollisista tuli miltei kädenkäänteessä mitä parhaita liittolaisia "idän uhkaa vastaan". Miltei liikuttavilta vaikuttavat Bonnin Washingtoniin, Lontooseen ja Ottawaankin lähettämät pyynnöt ja vaatimukset, että missään tapauksessa ei pidä vetää NATO-maiden asevoimia pois Länsi-Saksasta eikä liioin heikentää sotilaallisesti NATO:n voimia.

Adenauer on poistunut elävien kirjoista mutta nykyinen liittokansleri Georg Kiesinger on tässä vaalitaistelussa pukenut ylleen Adenauerin kaavun ja ryhtynyt tosissaan käyttämään myös Adenauerin taktiikkaa ja sanastoa.

Kuten Adenauerkin, myös Kiesinger puhuu paljon "Saksan kansasta" ja sen "kunniasta' ja välttämättömyydestä säilyttää Länsi-Saksan politiikka ennallaan. Adenauer sanoi aikoinaan sosialidemokraattien johtavan Länsi-Saksan katastrofin partaalle. Kiesinger puhuu nyt "antautumisesta" varsinkin suhtautumisessa Saksan demokraattisen tasavallan (Itä-Saksan) tunnustamiseen.

Saksalaisten kansalliskiihkoisiin tunteisiin vetoavat myös uusnatsit Hitlerin ajalta peräisin olevien korulausein ja kovaotteisin "järjestysmies"-ryhmin. Uusnatsit eivät salaa vallanhimoaan, mutta kuitenkin heidän puoluettaan NPD:tä ei ole syytetty perustuslainvastaisesta toiminnasta. Sen sijaan suuria poliisijoukkoja on lähetetty suojelemaan uusnatsien vaalikokouksia vapaamielisiltä ja vasemmistolaisilta mielenosoittajilta.

Sosialidemokraatit ja vapaat demokraatit pystyvät vain pienissä määrin vastustamaan taantumuksellista ja kansalliskiihkoista propagandaa, totesi Helsingissä ilmestyvä SKDL:n päälehti Kanan Uutiset parisen viikkoa sitten Länsi-Saksan asioista puhuen. Osittain syynä on se, ettei niillä ole yhtä mahtavia rahoittajia kuin kristillisdemokraateilla ja uusnatseilla, mutta eräänä osasyynä on myös se, että varotaan loukkaamasta kansalliskiihkoisia tunteita ja saamasta kommunistiystävän leimaa, jatkoi mainittu lehti.

Erään heinäkuussa suoritettu mielipidetutkimuksen mukaan Länsi-Saksan äänestäjät eivät kuitenkaan ole aivan niin tyhmiä kuin puoluejohtajat olettavat. Tutkimustulosten mukaan kristillisdemokraatit saisivat näet vain 43 prosenttia äänistä ,sosialidemokraatit kokonaista 46 prosenttia, vapaat demokraatit 8 prosenttia ja uusnatsit vain 2 prosenttia.

Mikäli todelliset vaalitulokset muodostuisivat samantapaisiksi, arvioi edellämainittu suomalaislehti, olisi sosiaalidemokraattien ja vapaiden demokraattien hallituskokoomus mahdollinen. Vaikkakaan se ei merkitsisi mitään todellsita vaihtoehtoa, avaisi se kuitenkin mahdollisuuden nykyisen jännittyneen ja vaarallisen tilanteen lieventämiseen.

Ensi sunnuntaina nähdään mihin suuntaan Länsi-Saksan poliittinen elämä lähitulevaisuudessa kääntyy, vai tapahtuuko mitään remonttia tilanteessa mikä korjausta tarvitsee?

30 v. toisen maailmansodan syttymisestä (5)

NEUVOSTOLIITON HALU YHTEISTYÖHÖN

Yhä uudet aggressiiviset hankkeet Hitlerin Saksan ja fasistisen Italian taholta kärjistivät jatkuvasti Euroopan tilannetta. Tämä aiheutti vakavaa huolestumista monissa maissa, myös Englannissa. Chamberlainin hallitus piti kuitenkin edelleen itsepintaisesti kiinni vanhasta, lyhytnäköisestä poliittisesta kurssistaan.

Neuvostoliiton ulkoministeriölle osoittamassaan kirjeessä 9. pnä huhtikuuta 1939 NL:n Englannin-lähetystö huomautti, että Chamberlain "on edelleen oma itsensä" ja "hänen uudet ulkopoliittiset 'eleensä' ovat yhteiskunnallisen painostuksen aiheuttamat. Chamberlain ymmärtää, että pelastaakseen ministeriönsä katastrofilta hänen tulee tällä hetkellä tietyssä määrin teeskennellä noudattavansa kansanjoukkojen mielialoja ja jäädä odottelemaan hetkeä, jolloin tilanne sallii mikäli sallii) hänen palata uudelleen "lepyttämisintoiseen' politiikkaansa, vaikkapa hieman muunnellussa muodossa".

Levottomuus voimistui sekä Englannissa että Ranskassa. Luonnehtiessaan silloista tilannetta maassa NL:n Pariisin-lähetystö mainitsi NL:n ulkoministeriölle osoittamassaan kirjeessä 11 päivältä huhtikuuta, että Ranskassa "kaikki ovat varmoja siitä, ettei sota ole vältettävissä". Monien mielestä "tällaisina aikoina ei pitäisi hyljeksiä apua, tulipa se miltä suunnalta hyvänsä. Neuvostoliittoa ei saisi enää väheksyä". Lähetystö totesi, ettei "hallitus voi olla ottamatta näitä mielialoja huomioon".

Mitä taas tulee Englannin ja Ranskan hallitusten Puolalle, Romanialle ja Kreikalle myöntämiin takuihin, ne eivät kykene estämään Saksan uusia aggressiivisia hankkeita. NL:n Englannin lähettiläs kirjoitti tästä aiheesta seuraavaa: "Mitä realistista pystyisi Englannin hallitus tai vaikkapa Englannin ja Ranskan hallitukset yhdessä tekemään Puolan ja Romanian hyväksi, jos Saksa hyökkää näiden kimppuun? Hyvin vähän. Siihen mennessä, kun brittiläinen saartorengas alkaa muodostaa Saksalle vakavan uhan, Puola ja Romania ovat lakanneet olemasta."

Syntyneessä tilanteessa kaikuvat Englannissa ja Ranskassa yhä voimakkaampina vaatimukset yhteistyön aikaansaamiseksi Neuvostoliiton kanssa.

Huhtik. 7 pnä Ranskan ulkoministeri Bonnet sanoi NL:n lähettiläälle Pariisissa sotilasasiain tuntijoiden olevan varmoja siitä, että Saksa ryhtyy toimimaan aivan lähitulevaisuudessa, eikä luonnollisestikaan voida ennakolta varmasti tietää, ketä vastaan sen pääisku suuntautuu, mutta todennäköisintä lienee, että ennen ratkaisevaa yhteenottoa Neuvostoliiton tai Ranskan kanssa se yrittää kaapata Romanian ja mahdollisesti osan Puolaa". Bonnet huomautti, että olisi toivottavaa aloittaa Ranskan ja Neuvostoliiton välinen neuvonpito "sen seikan selvittämiseksi, millaisiin toimenpiteisiin kummankin osapuolen olisi syytä ryhtyä, jos Saksa käy Romanian ja Puolan kimppuun".

NL:n ulkoministeriö antoi Ranskan-lähettiläälleen 10 pnä huhtikuuta määräyksen ilmoittaa Bonnet'ille seuraavaa: "Romanian uhanalaisen aseman johdosta neuvostohallitus aikanaan vastasi Englannin hallituksen esitykseen ehdottamalla konferenssin koollekutsumista, minkä ehdotuksen toteuttamatta jättäminen ei ole neuvostohallituksen syytä. Englannin hallituksen konkreettiseen ehdotukseen neljän vallan yhteisestä julistuksesta neuvostohallitus vastaa myöntävästi, mutta julistusta ei myöskään allekirjoitettu, vaikkei sitäkään voitane pitää neuvostohallituksen syynä." Huolimatta siitä, ettei Puola sen paremmin kuin Romaniakaan ole pyytänyt Neuvostoliiton apua, "neuvostohallitus on myös vast' edes valmis kuuntelemaan ja tutkimaan kaikki konkreettiset ehdotukset" sanottiin kirjeessä.

Huhtikuun 14 pnä 1939 Ranskan ulkoministeri ehdotti, että Neuvostoliitto ja Ranska vaihtaisivat keskenään seuraavansisältöisiä kirjelmiä:

"Jos Ranska joutuisi sotaan Saksaa vastaan Puolalle tai Romanialle osoittamansa avun vuoksi, Neuvostoliitto antaisi siinä tapauksessa sille viipymättä apuaan ja tukeaan.

Jos Neuvostoliitto joutuisi sotaan Saksaa vastaan Puolalle tai Romanialle osoittamansa avun vuoksi, Ranska antaisi sille siinä tapauksessa viipymättä apuaan ja tukeaan.

Molemmat hallitukset sopivat viivyttelemättä tämän avun muodoista ja tekevät kaiken voitavansa saadakseen sen mahdollisimman tehokkaaksi."

Bonnet sanoi lähettiläälle näiden kirjeiden täydentävän Neuvostoliiton ja Ranskan välistä sopimusta vuodelta 1935. Samaan aikaan Bonnet, lähetystön kertoman mukaan "puolustautui yhtämittaa ettei hän lainkaan pidä ehdotustaan 'ihanteellisena', mutta hän ei sillä hetkellä pysty keksimään mitään parempaa ja toivoo Moskovan auttavan häntä ja antavan jonkin neuvon tai ehdotuksen omasta puolestaan".

Huhtikuun 11 pnä 1939 NL:n Lontoon-lähettiläs sähkötti Moskovaan, että Englannin ulkoministeri Halifax keskustellessaan hänen kanssaan kosketteli kysymystä Englannin takuiden myöntämisestä Kreikalle, Turkille ja Romanialle. "Romaniasta puhuttaessa Halifax esitti jälleen entisen kysymyksensä, missä muodossa Neuvostoliitto voisi antaa apua Romanialle, jos Saksa hyökkäisi tämän kimppuun", sanottiin sähkeessä.

Huhtikuun 13 pnä NL:n ulkoministeriö lähetti Englannissa olevalle lähettiläälle määräyksen, että tämä vedoten Halifaxin sanoihin Kreikan ja Romanian auttamisesta ilmoittaisi hänelle, "ettemme mekään suhtaudu välinpitämättömästi Romanian kohtaloon ja tahtoisimme tietää, millaisia avunantomuotoja Englanti on Romanian varalle suunnitellut ja millä tavoin muut asianosaiset valtiot aikovat sitä auttaa, ja että me olemme valmiit osallistumaan tällaiseen apuun."

Seuraavana päivänä, huhtikuun 14 pnä tämä NL:n ulkoministeriön ilmoitus luovutettiin Englannin ulkoministerille. Informoidessaan Englannin Moskovan-suurlähettilästä tästä neuvostohallituksen lausunnosta Halifax sanoi sitä "erittäin merkitykselliseksi".

Kun neuvostohallitus otti ilmoituksensa lähtökohdaksi Englannin ja Neuvostoliiton yhteisten toimenpiteiden välttämättömyyden Romanian auttamiseksi, niin Englannin hallitus pyrki jatkuvasti saamaan yksipuolisia sitoumuksia Neuvostoliiton taholta ilman minkäänlaista vastavuoroisuutta.

Jätettyään vastaamatta neuvostohallituksen ilmoituksessa olleeseen kysyykseen Englannin hallitus lähetti huhtikuun 15 pnä NL:n ulkoministeriölle Moskovan suurlähettiläänsä Seedsin kautta seuraavan tiedustelun:

"Suostuuko neuvostohallitus antamaan julkisen lausunnon (toistaen mahdollisesti Stalinin äskeisen lausunnon Neuvostoliiton avusta aggression uhreiksi joutuneille kansoille ja vedoten Britannian ja Ranskan hallitusten äskeisiin lausuntoihin), että jonkin Neuvostoliiton eurooppalaisen rajanaapurin joutuessa aggression kohteeksi ja ryhtyessä vastarintaan voitaisiin odottaa neuvostohallitukselta avunantoa, mikäli sellaista halutaan, ja että tämä apu annetaan sopivimmaksi katsotulla tavalla."

Tämän Englannin hallituksen kyselyn johdosta Neuvostoliiton ulkoministeriö kiinnitti Seedsin huomion siihen, ettei neuvostohallitus ole vielä saanut vastausta tiedusteluunsa, millaiseksi Englannin hallitus kuvittelee Neuvostoliiton ja Englannin Romanialle annettavan avun. "Ilmeisesti Englannin hallitus pitäytyy mieluiten yleisluontoisiin periaatteellisiin julistuksiin kuin ryhtyy täsmällisiin sitoumuksiin alustavasti sovituista avunannon muodoista", lausui NL:n ulkoministeri.

Huhtikuun 16 pnä Ranskan Moskovan-asiainhoitaja Payard vedoten Bonnet'n toimeksiantoon ilmoitti apulaisulkoministeri Potemkille, että Ranskan hallitus yhtyy Englannin menettelytapaan. Samalla Ranskan hallitus ilmoitti, ettei sitä pidä tulkita

(Jatkuu 3 sivulla)

Opposition johtaja Robert Stanfield on samaa mieltä kuin Canadan talousneuvostokin, että ellei hallitus ryhdy toimenpiteisiin neuvoston tutkimusten perusteella, niin työttömyys tulee lisääntymään Canadassa ilman että inflaatio saadaan kontrolliin. Stanfield pitää talousneuvoston raporttia "erittäin vakavana varoituksena.

Bonnin tavoitteena ylikansallinen elin

Moskova. — Ajatus yleiseurooppalaisen turvallisuusjärjestelmän luomisesta ei sovi Bonnin määrättyjen piirien suunnitelmiin, jotka tähtäävät Länsi-Euroopan sotapoliittisen liiton tiivistämiseen ja samalla Euroopan blokkijaon lujittamiseen, kirjoittaa Pravdan Bonnin-kirjeenvaihtaja Jevgeni Grigorjev.

Kommentoidessaan presidentti Pompidoun Bonnin-vierailua kirjoittaja jatkaa, että Bonnin esittämä suunnitelma Länsi-Euroopan maiden entistä tiiviimmästä sotilaallisesta yhteistyöstä ei ole saavuttanut erityisen innostunutta vastaanottoa Pariisissa. Tuskinpa kuutosmaiden hallitusten päämiesten konferenssi, jonka koollekutsumista Bonn vaatii, voisi tässä vaiheessa ratkaista mitään ongelmia, toteaa Grigorjev.

Kuitenkaan Bonnissa ei luovuta toivosta saada kumppaninsa houkutelluiksi pyydykseen kiertoteitse. Bonnissa oletetaan, että edellä mainitussa huippukokouksessa heidän onnistuisi saada kannatusta ajatukselle kuutosmaiden hallitusten päämiesten säännöllisistä tapaamisista ja eräänlaisen pysyvän sihteeristön perustamisesta näiden tapaamisten valmistelemiseksi. Tämä sihteeristö hoitelisi "valmistelujen" ohella myös poliittisia, sotilaallisia ja diplomaattisia kysymyksiä.

Grigorjev jatkaa, että tällainen sihteeristö muuttuisi vähitellen ylikansalliseksi elimeksi, jolla olisi suuret valtuudet. Tämä nimenomaan on Länsi-Saksan tarkoituksena sen unelmoidessa Bonnin johtamasta yhtenäisestä Länsi-Euroopan poliittisesta ja sotilaallisesta liitosta, jolla olisi hallussaan ydinaseita.

Vakauttamissopimukset allekirjoitettu Suomessa

Helsinki. — Työmarkkinajärjestöt allekirjoittivat viime viikolla vakauttamissopimuksen asiakirjat Suomen Työnantajain Keskusliiton toimistossa. Tätä ennen olivat 13 teollisuuden ja kaupan keskusjärjestöä hyväksyneet vakauttamisasiakirjat ja allekirjoittaneet valtioneuvostolle osoitetun kirjelmän, jossa ne ilmoittavat, millä edellytyksillä vakauttamistoimiin osallistutaan. Myös valtioneuvosto hyväksyi vakauttamisasiakirjat istunnossaan.

kolmisenkymmentä konekirjoitusarkkia käsittävä sopimusnippu sisältää mm. sopimuksen työmarkkinapoliittisista toimista vuodelle 1970 sekä sen tulkintapöytäkirjan. sopimuksen sosiaalisista järjestelyistä, sopimukset muutoksista lomapalkkasopimuksiin ja sopimuksen ulkopuolisen työvoiman käytöstä.

Sopimus työmarkkinapoliittisista toimenpiteistä vuodeksi 1970 eli varsinainen "Liinamaan sopimus" sisältää määräykset seuraavista asioista:

— palkkoja korotetaan 18 penniä tunnilta siten, että tämän korotuksen tulee olla vähintään 1 pros. asianomaisen palkansaajan palkasta, minkä lisäksi palkkaa, palkkaperusteita tai muita työvoimakustannuksia lisääviä tekijöitä korotetaan työehtosopimusaloittain niin, että näiden korotusten yhteisvaikutus on 1 pros. alan palkkasummasta;

— palkankorotuksen toteuttamisajasta;

— virkamiesten virkaehtolainsäädännön toteuttamisesta;

— eräistä työttömyyden torjuntaan tähtäävistä toimenpiteistä;

— entistä kiinteämpien puitteiden aikaansaamisesta tulopoliittiselle neuvottelumenettelylle;

— siitä, että tilanteen vaatimista toimenpiteistä neuvotellaan ja sovitaan erikseen, jos ulkomailla olennaisten muutosten seurauksena vakaa talouskehitys maassamme vaarantuu; sekä

— valtuuslain toteuttamisesta.

Sopimus eräistä sosiaalisista järjestelyistä sisältää määräyksiä:

— eroraha järjestelmän toteuttamisesta vuoden 1970 alusta sekä toimikunnan asettamisesta suunnittelemaan järjestelmän yksityiskohtia;

— työnantajien velvollisuudesta järjestää tarvittaessa työpaikalla tai sen läheisyydessä kokouspaikka ammattiosastoille tai työhuonekunnille;

— toimikunnan asettamisesta suunnittelemaan eräitä muutoksia työntekijäin vuosilomasta annettuun lakiin;

— toimikunnan asettamisesta selvittämään keinoja estää työehtosopimusten vähimmäispalkkatasoa pienempien palkkojen maksaminen työehtosopimusten ulkopuolellakaan oleville työntekijöille; sekä

— toimenpiteistä työehtosopimusmääräysten selventämiseksi sekä yhdenmukaistamiseksi.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Reino Myllyniemi, Ansonville, Ont., täyttää keskiviikkona, syyskuun 24 pnä 66 vuotta.

Rauha Närhi, St. Catharines, Ontario, täyttää torstaina syyskuun 25 päivänä 67 vuotta.

Laina Tolppanen, Waters township, Ont., täyttää lauantaina syyskuun 27 päivänä 74 vuotta.

Yhdysmme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

KIRJEITÄ

KAIKKEA SATTUU

Harmillista ovat eräänlaiset tapaukset joita näkee joka päivä ja koska minua harmittaa tänään, kerron joitakin tapauksia.

Onko tämä "kultaisen" Canadan tyyliä kun nyt laitetaan kalastukseen ja metsästykseen jos jonkinlaiset luvat ja asetukset. Kaikki pitää olla niinkuin menisi asumaan järvelle vaikka tarkoitus on tehdä vain pieni virkistävä retki aamuvarhain ahdin valtakunnan asukkaita häiritsemään. Veneessä olevat numerot täytyy olla suorassa linjassa, ettei niiden epätasaisuus häiritse virkavallan silmähermoja. Se voisi olla kohtalokasta tuolle takataskussa olevalle pussille. Se siitä.

No niin. Käydäänpä ketjutavarakaupoissa, minulla kun tuohon pääelinkeinoon on aina ollut hyvä veto. Olin muutaman poikamiesostokseni kanssa kassan vieressä jossa on taulu 8 esinettä tai vähemmän. No niin juuri kun teen hyökkäystä maksua tekemänä, työntyi joku etuilija, perhana vieköön, eteeni täyden tavarakärryn kanssa. Hän kyllä sai kuulla paperille sopimattomia sanoja monelta muultakin eikä vain minulta mutta hän ei näyttänyt olevankaan "eilisen teeren poikia".

Todistaa Tiketti taskussa.

PÄIVÄN PAKINA

LUONTO SE TIKANPOJAN . . .

Niin, "luonto se on mikä tikanpojan puuhun vetää", kuten suomalainen sananlasku selittää.

Siitä myös johtunee, että Torontossa ilmestyvän suomenkielisen lehden toimittajat, jotka sanovat toimittavansa puolueetonta aviisia, lyöttäytyvät aina varsinkin Suomen asioista puhuttaessa äärioikeiston syliin ettemme sanoisi luukuivan vanhoillisuuden vankkurien vetäjiksi.

Myönnettäköön avoimesti, että kaikki uusi ja uudistukset ovat kauhua ja pelkoa aiheuttavia asioita oikeistopiireille yleensä ja siltä kannalta katsoen on jotenkin ehkä ymmärrettävissä, vaikka ei luonnollisesti hyväksyttävissä, mik si oikeistolaisen maailmankatsomukset omaavat ihmiset — sanomalehtien toimittajatkin, jumalaparatkoon — pillastuvat varsinkin silloin kun eteen tulee jotakin uutta ja ennen kohtaamatonta.

Tällaisen vauhkon pillastuksen aiheutti torontolaisille ystävillemme Helsingissä parisen viikkoa sitten allekirjoitettu alustava sopimus Suomen ensimmäisen atomivoimalan tilaamisesta.

Mainitussa allekirjoitustilaisuudessa todettakoon, se pantakoon tässä yhteydessä etualalle, että voimalan toimittaa Neuvostoliitto ja toimituksen niin tekniset kuin taloudellisetkin ehdot ovat Suomelle erittäin edulliset.

Tällainen toteamus ei kuitenkaan näytä tyydyttävän niitä jotka eivät ilmeisestikään voi iloita edes siitä, kun Suomi tulee täten suhteellisen lyhyen ajan kuluttua siirtymään "tulevaisuuteen", jos niin saa sanoa, eli atomiaikaan, jolla on ilmeisesti suurenmoinen edistävä vaikutus pitkän tähtäyksen perusteella.

Torontolaisystävämme myöntävät syyskuun 18 pn numerossaan Suomen lehtien kirjoittaneen atomivoimalan tilaukseesta sekä puoleen että vastaan. Lehdessä todetaan, että "vasemmistolehdet, etenkin kommunistiset ja skdl-läiset" kirjoittavat tyytyväisyyttä uhoten ja tehtyä sopimusta kiittäen.

"Vasemmistolehtien" kiittävät lauseet eivät luonnollisestikaan tyydytä torontolaislehden toimittajia yhtään sen paremmin kuin allekirjoittamistilaisuudessa annetut arviot sopimuksen edullisuudesta Suomelle.

Sen sijaan lehti linjoittuu äärioikeistolaisen Aamulehden kummin kaimaksi näin: "Erään mielenkiintoisimman pääkirjoituksen on asiasta julkaissut viime viikolla Tampereella ilmestyvä kokoomuksen aamulehti, joka kirjoittaa asiasta näin:"

Tällaisen suosittelun perusteella lehti julkaisee nahkoineen ja karvoineen Aamulehden sisuttelun mistä voidaan poimia mm. seuraavanlaisia "tietoja".

— On täysin julkinen salaisuus ettei tilattava voimala suinkaan ollut tarjotuista edullisin. Kun poliittinen johto tästä huolimatta on päätynyt tapahtuneeseen ratkaisuun, on kansantaloudelliset ja mm. teollisuutemme näkökohdat siten sivuutettu joidenkin vielä painavammiksi arvioitujen tekijöiden tähden . . .

"Ydinvoimalan hankintaan liittyykin . . . joukko uusia (piirteitä) joista olisi ehdottomasti saatava selvyys . . . mm. väitteet, joiden mukaan ministeri Väinö Leskinen olisi omin valtuuksin — ellei sitten lupaa ole saatu ylemmältä poliittiselta johdosta (tarkoittaa presidenttiä — K) . . . antanut neuvostoliittolaiselle osapuolelle sitovat lupaukset voimalan generaattorinkin hankinnasta . . . varsinainen suomalainen neuvotteluvaltuuskunta joutui samojen väitteiden mukaan tapahtuneen tosiasian eteen . . ."

Kerrassaan "mielenkiintoista", torontolaislehden sanontaa käyttäen. Ihme vain kun Suomen hallitusta ja erikoisesti ministeri Leskistä ei vaadita jos ei vallan ostaoikeuteen, niin ainakin korkean raadin eteen vastaamaan maan ja kansan etujen vastaisesta toiminnasta, siis maanpetossyytteestä?

Yhtä "mielenkiintoista on Aamulehden takamuksilla tulessa istujilla kerrottavana edelleen:

— Tällainen kehitys yhdessä nyt tapahtuneen ydinvoimalaratkaisun kanssa merkitsee koko voimataloutemme yhdensuuntaistettua riippuvuussuhdetta."

Tästä se Aamulehden kenkä taitaa puristaakin. Ei mitään kaupankäynnin lisäämistä Neuvostoliiton kanssa huolimatta siitä kuinka edullista se Suomelle on, sillä se ei sovi äärioikeiston vieläkin omaksumaan "päin inhaa itää" pelisääntöihin.

Ja siunatuksi lopuksi Aamulehden suun kautta sanotaan:

"Lopputulos ja tapahtumien kulku eivät valitettavasti liioin ole omiaan lisäämään maan rajojen ulkopuolella luottamusta puolueettomuuttamme kohtaan."

Siinä sitä sitten ollaan. "Puolueettomuutta" toteutetaan Suomen äärioikeiston ja ko. torontolaislehden toimittajain mukaan vain silloin jos ollaan kauppayhteyksissä, vaikka kuinka epäedullisissa sellaisissa, Länsi-Saksan Ruotsin, Englannin ja muiden länsimaiden kanssa jotka myisivät mahdollisimman paljon Suomeen mutta ostavat sieltä niin vähän kuin värkeissä on varaa.

Jokainen taaplaa tietenkin tyylillään. Meidän mielestämme torontolaislehdillä on täydet oikeudet taaplata näinkin.

Ihmetellä vain täytyy missä arvossa sen lukijat pitävät tämän tyylistä "informaatioa" — mikä kulkee sivumennen sanoen punaisena lankana lehden kaikissa poliittisluontoisten Suomen asioiden käsittelyssä. — Känsäkoura.

Urheilua

Suomella heikkoa menestystä Ateenassa

Ateena. — Ateenan yleisurheilun EM-kisat alkoivat viime tiistaina aurinkoisessa säässä Karaiskakis Stadionilla. Ensimmäisenä päivänä jaettiin kolme mestaruutta, jotka jakaantuivat Neuvostoliitotn, DDR:n ja Englannin kesken.

Naisten kuulantyönnössä kullan otti Neuvostoliiton 24-vuotias liikuntakasvatuksen opiskelija Nadezhda Tshishova uudella ME-tuloksella 20.43.

Jännittävin kilpailu käytiin 10,000 metrin juoksussa. Juoksu ratkesi vasta viimeisellä kierroksella, jonka aikana mestaruutta puolustanut DDR:n Jürgen Haase teki pesäeron toisiin ja uusi kultamitalinsa.

Englannin Mike Tagg sijoittui toiseksi ja Neuvostoliiton Nikolai Sviridov kolmanneksi.

Kolmas loppukilpailulaji oli 20 kilometrin kävely. Siinä juhli Englanti, sillä voiton peri Paul Nihill. Muut mitalit menivät Romanian K. Garaiosifoglulle ja Neuvostoliiton N. Smagalle.

TULOKSIA EM-KISOISTA

Naisten kuula: 1) N. Tshiskova NL 20,43 (uusi ME), 2) M. Gummel, Itä-Saksa 19.58, 3) M. Lange I-Saksa 18.56.

Kiekonheiton karsinta, miehet: 1) Hartmut Losch IS 59,86, 2) Ferenc Tegla Unkari 58,42, 3) Lothar Milde IS 58,40, 12) Jouko Montonen 53.38, pääsi jatkoon.

Ateenassa ei suomalaisilla tähän mennessä ole ollut menestystä. Kuulantyönnössä Matti Yrjölä sijoittui neljänneksi tuloksella 19.27 mestarin Dieter Hoffmannin työntäessä 20.12.

Kiekonheiton voitti Hartmut Losch, I-Saksa tuloksella 61,32 Jouko Montosen ollessa 13., tulos 58.18. Naisten keihäässä Arja Mustakallio oli kymmenes tuloksella 40.80 voittajan unkarilaisen Angela Ranki-Nemeth'in heittäessä 59.76. (HS)

Länsi-Saksa lähti kotiin

Ateena. — Länsi-Saksa jäi pois yleisurheilun EM-kisoista Ateenassa vastalauseeksi Jürgen Mayn osanoton eväämiselle. Länsi-Saksan EM-ryhmä piti viime tiistaina 50 minuuttia kestäneen kokouksen vain pari tuntia ennen avajaisia. Äänin 29—27 (kolme poissa—yksi tyhjä) päätettiin jäädä pois kisoista. Joukkue osallistui kuitenkin avajaisiin, mutta vetäytyi sen jälkeen varsinaisista kilpailuista.

Aiemmin päivällä 7-miehinen länsisaksalaislähetystö epäonnistui yrityksessään saada kansainvälisen yleisurheiluliiton (IAAF) presidentti Exeterin markiisi peruuttamaan Mayn poissulkeminen.

Lähetystöllä oli kahden tunnin keskustelu markiisin kanssa. Tämä kuitenkin viittasi IAAF:n sääntöjen 12. artiklaan, jonka mukaan kansallisuutta vaihtaneen urheilijan on asuttava kolme vuotta uudessa kotimaassaan ennen kuin voi edustaa sitä. May karkasi Itä-Saksasta kesäkuussa 1967 ja on asunut siis vain kaksi vuotta ja kolme kuukautta Länsi-Saksassa.

AJAN KULUTUSTA

New Yorkissa voit parhaiten kuluttaa tunni najamalla kerran korttelin ympäri.

Älä välitä — anna Heynon välittää
soita ROLF HEYNO
toimeen 483-8522
kotiin 488-4122
Desmond K. Sweeny Realtor
485 Eglinton Ave. E.
Toronto 7 Ontario
Toronto Real Estate Boardin jäsen

VAIVAAKO TEITÄ

Korkea verenpaine, reuma sairaudet, käsien jäykkyys, pitkäaikainen päänsärky, unettomuus? Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua MAGNEETTIRENGASTA. Se auttaa.

Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa, Englannissa, Amerikassa, Neuvostoliitossa ja muissa maissa. Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Niitä on miehille ja naisille — pieni, keskikokoa ja suuri. Hinta vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisättäkää 5% myyntivero — 55 senttiä.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Company Ltd.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Hakkaraisen kiri puri maratonilla

Helsinki. — Suolahden Urhon (TUL) Kalle Hakkarainen otti niukan mutta ansaitun voiton juostulla 39. "Kaisaniemen maratonilla".

Hakkaraisen voittoaika 1.18.35 tällä 25 kilometrin matkalla oli miehen oma ennätys.

Toiseksi sijoittui kovassa kiritaistelussa Jyväskylän Kalevi Ihaksi vain kuusi sekuntia Kallelle hävinneenä. Kolmanneksi jätettiin viime vuoden voittaja Vuosaaren Mikko Ala-Leppilampi, jolle Terho Miettinen antoi lujan vastuksen.

Ikämiesten sarjassa Lappeenrannan Paavo Pystynen juoksi uuden matkaennätyksen 1.20,27, jolla olisi sijoittunut yleisessäkin viidenneksi.

Baranov juhli Leningradissa EM-kilpailuista

Leningrad. — Anatoli Baranov voitti sunnuntaina Leningradissa juostun perinteisen Pushkinin maratonin ajalla 1.33,22. Toiseksi sijoittunut Vladimir Moisejev jäi lähes minuutin.

Turkulaiset olivat tälläkin kerralla mukana ja sijoitukset olivat paremmat kuin koskaan aikaisemmin. Tästä huolimatta Hirvensalon Heittoa edustavat Matti Hämäläinen ja Aarno Niemi sijoittuivat vasta jaetulle 61. sijalle ajalla 1.41.14. Kovassa seurassa ja lähes 300 juoksijan joukossa saavutusta voidaan pitää tyydyttävänä.

Baranovin ja Moisejevin (1.34.15) jälkeen oli kärkipään järjestys: 3) Aleksander Greijer 1.34,21, 4) Nikolai Vartov 1.35.04, 5) Vadin Pavlov 1.35.10.

Juntan "ensi kulta" EM-kisoissa

Ateena. — Kreikan sotilashallitus on jo saavuttanut yleisurheilun Euroopanmestaruuskilpailujen avulla yhden poliittisen päämäärän. Valtion valvomat lehdet — ts. kaikki — ovat käyttäneet kisoja savuverhona peittääkseen sen, että keskusteluaika valtavasti kiistelyä herättäneestä uudesta lehdistölaista päättyi viikko sitten lauantaina.

Tämä laki säilyttää täydellisen sensuurin ja tekee lehtimiehistä melkein valtion virkamiehiä. Lakiesitys on aiheuttanut raivokkaita vastalauseita, ei vain Kreikan kolmentoista lehtimiesliiton vaan myös sotilasjuntalle ystävällismielisten lehtien taholta.

Erittäin oikeistolainen Estia, joka oli kerran arvossapidetty kulttuurilehti, tyytyi toteamaan, että tämä on pantava voimaan heti. Se on Estian mukaan ainoa keino suojautua "inhottavilta ulkomaalaisilta lehtimiehiltä". Estian kirjoituksesta ei selviä, mitä tekemistä ulkomaalaisilla lehtimiehillä on lain kanssa.

Carlos 9,9 myötäisessä

South Lake Tahoe, Kalifornia. — Amerikkalainen pikajuoksija John Carlos sivusi perjantaina 100 metrin ME-aikaa 9,9 kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa, mutta kova myötätuuli esti tuloksen vahvistamisen ennätykseksi.

2,700 metrin korkeudessa pidetyssä kisoissa oli pikamatkalla kakkosena Ivory Crocket ja kolmosena Larry Scheufern, joiden kummankin aika oli 10,0.

100 metrin ME 9.9 on Jim Hinesin, Charlie Greenen ja Ronnie Ray Smithin nimissä.

Bremen. — Länsi-Saksan ilmavoimat menettivät viime viikolla jälleen yhden Starfighter-suihkuhävittäjän, jonka lentäjä sai surmansa.

Silminnäkijöiden kertoman mukaan kone oli jo liekeissä ennen kuin se syöksyi maahan Petkumin rautatieaseman lähistölle.

Neuvostoliiton halu yhteistyöhön

(Jatkoa 2 sivulta)

Ranskan hallituksen taholta tehtyjen ehdotusten mitätöimiseksi, sillä nämä ovat edelleen voimassa.

Samana päivänä NL:n ulkoministeriö antoi Seedsille vastauksen kyselyyn. Vastauksessa ilmoitettiin, että takuita koskeva Englannin hallituksen ilmoitus on yleisluontoinen eikä anna käsitystä niistä toimenpitistä, joita Englanti katsoo voitavan soveltaa Saksaan nähden. Tuskin Englanti pystyy lähettämään sotajoukkoja Romaniaan. Englanti voi tietenkin julistaa saarron. Tarkoitetaanko tällaista Englannin lausunnossa? Mihin Ranska ryhtyy? Mitä tekee Puola? Millaista apua odotetaan Neuvostoliitolta? "Ennen sitoutumista muodollisiin velvoitteisiin ja sitoumuksiimme julkistamista me tahtoisimme tietää mitä oikeastaan on kysymys", sanoi ulkoministeri. "Emme myöskään tiedä, mitä on tapahtumassa Saksan ja Romanian, Saksan ja Puolan välillä, miksi Gafencu on matkalla Berliiniin, onko varmaa, ettei hän menettele siellä Hachen ja Urbshisin tavoin antautuen ja näytä pitkää nenää kaikille takaajille."

Englannin kyselyä tutkiessaan neuvostohallitus otti huomioon mm. sen, että tässä kyselyssä tarkoitettiin Neuvostoliiton takuiden antamista vain kaikille Baltian maille; mutta jos Puolalla ja Romanialla oli myös Englannin ja Ranskan takuu, niin Baltian maiden suhteen Englannin kyselyssä tarkoitettiin vain yksipuolisia neuvostoliittolaisia takuita.

Neuvostohallitus ei voinut olla ottamatta huomioon sitä seikkaa, että Englannin ehdotuksen hyväksyminen saattaisi merkitä Neuvostoliiton joutumista takaajan velvoitteita täyttäessään sotaan Saksaa vastaan, kun taas Englanti saattoi tosiasiallisesti välttyä joutumasta mukaan sotaan.

Huhtikuun 17 pnä 1939 Seedsille annettiin seuraavat neuvostohallituksen ehdotukset:

"1. Englanti, Ranska ja Neuvostoliitto sitoutuvat antamaan toisilleen viipymättä kaikkea, myös sotilaallista apua, mikäli jokin sopimusvaltioista joutuu Euroopassa aggression kohteeksi.

2. Englanti, Ranska ja Neuvostoliitto sitoutuvat antamaan kaikkea, myös sotilaallista apua itäeurooppalaisille valtioille, jotka sijaitsevat Itämeren ja Mustanmeren välillä ja jotka ovat NL:n rajanaapureita, mikäli nämä valtiot joutuvat aggression kohteeksi.

3. Englanti, Ranska ja Neuvostoliitto sitoutuvat mitä pikimmin neuvottelemaan ja määrittämään § 1 ja 2 mainitun sotilaallisen avun suuruuden ja muodon kunkin sopimukseen osallistuvan valtion osalta.

4. Englannin hallitus selittää, että sen Puolalle lupaama apu tarkoittaa ainoastaan Saksan taholta tulevaa aggressiota.

5. Puolan ja Romanian välillä voimassaoleva liittosopimus julistetaan voimassaolevaksi minkä hyvänsä aggression ollessa kysymyksessä Puolaa ja Romaniaa vastaan, tai se lakkautetaan kokonaan Neuvostoliittoa vastaan suunnatun sopimuksen ominaisuudessa.

6. Englanti, Ranska ja Neuvostoliitto sitoutuvat sotatoimien alettua olemaan ryhtymättä minkäänlaisiin neuvotteluihin ja solmimatta erillisrauhaa aggressorin kanssa ilman kaikken kolmen osapuolen suostumusta.

7. Asianmukainen sopimus allekirjoitetaan samanaikaisesti konvention kanssa, joka on määrä laatia § 3 mukaisesti.

8. On katsottava välttämättömäksi Englannin, Ranskan ja Neuvostoliiton ryhtyä neuvotteluihin Turkin kanssa keskinäisestä avunantoa koskevasta erityissopimuksesta."

Näitä ehdotuksia Seedsille luovutettaessa selitettiin 3. kohdan osalta, että "keskinäiset avunantosopimukset, joita ei ole vahvistettu sotilaallisia sitoumuksia koskevin täsmennyksin, osoittautuvat usein pätemättömiksi. Tällaisten täsmennysten puuttuminen Neuvostoliiton, Ranskan ja Tshekkoslovakian keskinäisistä sopimuksista vaikutti epäilemättä kielteisesti Tshekkoslovakian kohtaloon".

On myös syytä huomauttaa, että jos Englannin kyselyssä tarkoitettiin ainoastaan yksipuolisten neuvostoliittolaisten takuiden myöntämistä Baltian maille, niin Neuvostoliiton ehdotus täysin perustellusti edellytti, että näille maille olisi annettava kaikkien kolmen — Englannin, Ranskan ja Neuvostoliiton — takuut.

Huhtikuun 17 pnä 1939 annetussa asiakirjassa neuvostohallitus muotoili perusehdotuksensa, joiden toteuttamiseen se pyrki kesällä 1939 käytyjen poliittisten neuvottelujen aikana.

Näiden Neuvostoliiton ehdotusten johdosta Englannin Moskovan-suurlähetystö myönsi, että Neuvostoliitto osoitti halua pitkälle menevään yhteistyöhön Ranskan ja Englannin kanssa.

LOPPU

ONT. MAAKUNTAVERO KESKIMÄÄRIN $366

Verot nousevat yhä; kaikkien maakuntien keskinkertainen vero asukasta kohti $348

Toronto. — Canadalaiset maksoivat viime vuonna keskimäärin $348 maakunnallista veroa, ollen verojen kohoaminen tässä hallitusportaassa keskimäärin $ 44.00 edelliseen vuoteen verrattuna tiedoittaa veroasiota tutkiva CCH Canadian Ltd.

Näissä verolaskuissa huomioidaan maakunnalliset tuloverot, yhtiöverot, liike- eli myyntiverot, tupakka- ja polttoaineverot sekä maakunnalliset perintö-verot ja toimilupien rekisterimaksut.

Quebecissa oli talousvuonna 1968—69 suurin maakunnallinen verotaakka, kaikkiaan $375. Seuraavana oli British Columbia, missä keskinkertainen maakuntavero oli $367. Ontariolaiset maksoivat viime vuonna maakunnallisia veroja keskimäärin $366 eli $52.00 enemmän kuin edellisenä vuonna.

NovaScotian maakunnalliset verot olivat kaikkein alhaisimmat, eli keskimäärin $180 vuodessa.

Muiden maakuntien viimevuotiset keskinkertaiset maakunnalliset verotusmäärät olivat seuraavat:

Alberta $361, Saskatchewan $334, Manitoba $271, New Brunswick $260, Newfoundland $214 ja Prince Edward Island $186.

Vihreät baretit murhanneet 300 vietnamilaista?

New York. — Vietnamissa on suoritettu 300 poliittista teloitusta vuodesta 1965 lähtien amerikkalaisten erikoisjoukkojen Vihreiden barettien toimesta, väittää amerikkalainen radioyhtiö NBC: Teloitusten uhreina ovat olleet eräissä tapauksissa korkeat vietnamilaiset viranomaiset. Osa murhista on naamioitu näyttämään siltä, että uhrit ovat joutuneet vapautusrintaman terroritekojen kohteeksi. Vihreiden barettien poliittiset murhat tulivat ensimmäisen kerran esille kun kahdeksan upseeria pidätettiin ja heitä syytetään etelävietnamilaisen sivilihenkilön murhasta. Juttuun on sekaantunut myös USA:n tiedustelupalvelu CIA. Johdonmukaista on, että CIA on myös muiden poliittisten teloitusten takana.

CSJ:n laulajilla menestystä myös Lappeenrannassa, Kotkassa ja Imatralla

Helsinki. — (Omalta kirjeenvaihtajalta) — Lappeenrantaan saavuttaessa oli CSJ:n laulajia vastaanottamassa kapellimestari Toivo Pyörre, jonka ohjaamana mentiin ravintola Jukolaan, mikä sijaitsee Lappeenrannan Työväenyhdistyksen rakennuksessa. Siellä oli meitä varten kauniisti katetut kahvi- ja voileipäpöydät.

Lappeenrannan toinen sihteeri lausui meidät tervetulleiksi kaupunkiin ja toivotti hyvää menestystä. Kapellimestari Toivo Pyörre lahjoitti samassa tilaisuudessa säveltämiään kuorolauluja vierailevan kuoromme johtajalle, Veli Kentalalle.

Harjoitusten jälkeen majoitettiin vierailijat hotelli Hospiziin.

Viihdeiltamme oli illalla ammattikoululla, missä esitettiin ohjelma kokonaisuudessaan, sisältyen siihen sekakuoron sekä nais- ja mieskuoron laulut, solo- ja duettolaulut sekä Eino Tarvaisen tervehdys ja lausuntaa.

Esityksemme saivat täälläkin erittäin lämpimän vastaanoton. Matkanjohtaja Edwin Suksi kiitti lopuksi lappeenrantalaisia ystäviä saadusta kannatuksesta ja esitti samalla sydämellisen kiitoksen paikalliselle toimikunnalle, joka oli huolehtinut vierailun paikallisesta järjestämisestä. Hän antoi myös kuoron puolesta pienen muistolahjan Toivo Pyörteelle.

KOTKAN TYÖVÄENTALOLLA YSTÄVÄLLINEN VASTAANOTTO

Kotka — (Omalta kirjeenvaihtajalta) — Saavuimme syyskuun 13 pnä Kotkan Työväentalolle mihin oli vierailevalle kuorollemme järjestetty hieno ja erittäin ystävällinen vastaanottotilaisuus. Tämä tilaisuus kauniine voileipä- ja kahvipöytineen oli Työväentalon ravintolassa.

Kotkan Työväenyhdistyksen sekakuoron puheenjohtaja Väinö Leino lausui meidät tervetulleiksi kaupunkiin ja selosti meille Kotkan Työväenyhdistyksen historiaa sekä Kotkan kaupungin kehitystä.

Mieskuoro "Kisailijat" esitti meille hyvin kauniita lauluja ja sitten lauloimme yhteisesti "Kotimaani ompi Suomi" sekä "Karjalan kunnailla". Lepo ja harjoitushetken jälkeen mentiin kahdella käytössä olleella linja-autolla katselemaan Kotkan nähtävyyksiä. Kohteina olivat Kotkan satama-alue, käynti luokkasodassa kaatuneiden ja teloitettujen haudoilla sekä Aleksanteri III kalastusmajalla Langinkoskella.

Kotkan kaupungin puolesta tarjoiltiin canadalaisille vieraille Työväen Ravintolassa hieno- ja maukas lounas.

Juhlatilaisuutemme oli Järjestetty Pekkasen kansakoululle, missä yleisö palkitsi esityksemme voimakkain suosionosoituksin.

Kotkalaiset Väinö Leino ja Eino Muuri kukittivat kuoromme johtajat sekä kaikki ohjelman esittäjät. Tervehdyksiä ja kukkia saivat vierailijat mm. Työväen musiikkiliiton piirijärjestöltä, Kotkan konserttikannatusyhdistykseltä, Kotkan sos. dem. työväen soittokunnalta, Kotkan työväen sekakuorolta, Kisailijat-mieskuorolta ja Kotkan Työväen soittokunnalta.

Ohjelman lopussa matkanjohtaja Edwin Suksi kiitti kotkalaisia lämpimästä ystävyydenosoituksesta ja suuresta vieraanvaraisuudesta sekä Karjalan piirijärjestöä matkamme paikallisesta järjestämisestä ojentaen samalla vaatimattoman muistolahjan Eino Muurille.

Ohjelman päätyttyä siirryimme Pekkalan kansakoulun alakertaan missä tarjoiltiin sekakuoron naisjäsenten toimesta voileipiä ja kahvikultaa ja jatkettiin henkilökohtaista tutustumista Kotkan musiikkiväkeen. Meille jäi todella kauniit ja unohtumattomat muistot kotkalaisista ystävistä.

Kuoro yllätti — kotkalaisten liittyessä siihen — matkan johtajaa Edwin Suksea "happy birthday"-laululla 63-v. syntymäpäivän johdosta.

TYTÖT VASTAANOTTAMASSA IMATRALLA

Helsinki. — (G. Saivo) — Imatralle saavuttaessa oli CSJ:n laulajia vastaanottamassa kolme sievää karjalaistyttöä.

Kansalaiskoulun upeissa suojissa oli vierailijain järjestämä juhlatilaisuus.

Imatran kauppala tarjosi meille erittäin hyvän lounaan ja kauppalanjohtaja Toivo Mansner piti oikein kauniin tervehdyspuheen. Samassa tilaisuudessa oli meillä onni tutustua herttaiseen rouva Marja Hannukaiseen. Meille annettiin myös lahjaksi hieno Imatra-julkaisu. Suurkiitos siitä kauniista teoksesta.

Sivumennen sanoen tämäntapaiset tilaisuudet ja tapaamiset ovat omiaan yhdistämään Canadan suomalaisia etäisen synnyinmaansa väestöön yleensä.

Ohjelman esitys mainitulla Kansalaiskoululla sujui omasta mielestämme tyydyttävästi. Jokatapauksessa yleisö palkitsi kaikki esityksemme voimakkailla suosionosoituksilla.

Tilaisuutta oli seuraamassa myös johtaja Mansner rouvineen sekä varajohtaja Hinkka rouvineen. Saamamme kukat tuntuivat sitäkin suloisimmalta kun kukkia oli jakamassa rouva ja herra Hannukaisen pikkutyttö. Näiden kukkien lahjoittajalle, paikallisen musiikkiväen toimikunnalle, kaunis suurkiitos.

Matkanjohtaja Edwin Suksi antoi Imatralla, kuten aikaisemmissakin esitystilaisuuksissa CSJ:n laulajain lahjan Imatran musiikkiväen edustajalle kiittäen samalla sekä yleisöä kannatuksesta että musiikkiväkeä auliista avunannosta.

Erikoisen maininnan ansaitsee vielä mainio linja-auton ajurimme, jolla oli mielestäni mainiosti kuvaava nimikin "Kiltti", Eino Kiltti. Kiitos Eino, vieläkin.

Seuraavat tiedot tulevat jo kotoa, Canadasta. — Geo. Saivo.

SUOMI-VIERAAT KOTIIN SUNNUNTAINA

Kuutisen viikkoa Suomessa vierailleet CSJ:n laulajat ja heidän matkakumppaninsa tulevat Finnairin suurella, nykyaikaisella suihkumatkustajakoneella takaisin Canadaan (Torontoon) syyskuun 28 päivän aamuna. Kaiken kaikkiaan laulajat esittivät Suomessa viihde-iltaohjelmansa yhdeksällä paikkakunnalla, ollen viimeinen niistä Helsingissä.

"ESITYKSET AITOJA JA LUONNOLLISIA"

Canadan Suomalaisen Järjestön laulajain viihdekonsertti oli eilen illalla ammattikoulun juhlasalissa", kirjoitti nimimerkki TH "Etelä-Saimaan" lehden syysk. 12 pn numerossa.

"Ohjelma oli varsin mittava ja tarjosi se varmaan jokaiselle jotakin. Iltaa voisi luonnehtia myös lauluillaksi, sillä monin yhtyen laulettiin. Oli yksinlaulua ja duettoja sekä kaikki kuoromuodot, nais-, mies- ja sekakuorot, esiintyivät. Vokalistien lisäksi esiintyi Eino Tarvainen puhujana ja lausujana sekä Brenda Rantala harmonikkasolistina. Otsikon mukaisesti oli illan päätarkoitus tuoda merentakaiset terveiset ent. kotimaahan. Esityksistä kuulsi myös koti-ikävä, joka erityisesti laulettuna tuli sydämestä. Esitykset olivat aitoja ja luonnollisia ja näin tempaisivat kuulijat mukaansa."

Huomioiden, että esiintyjät ovat amatöörejä, nimimerkki totesi, että vierailun päätarkoituksena oli ystävien viihdyttäminen. "Siinä he varmaan onnistuivat", hän sanoo. " Kuoroja johtivat Aino Heikkinen ja Veli Kentala kumpikin esiintyivät myös solistitehtävissä., kuten Annie Tynjäläkin . . . Kuuntelimme nautinnolla mm Maamme-laulun sekakuoron laulamana. Siinä oli sydän mukana. Puhtaasti ja veitikka silmässä lauloivat "pienet pojat" Veli Kentala ja Yrjö Saivo duettonsa . . . Mutta yli muiden, hienosti ja taidolla esitti Brenda Rantala harmonikalla musiikkia . . ."

VANCOUVERIN KUULUMISIA

Vancouver. — CSJ:n Vancouverin osaston Websters Cornersissa elokuun 31 päivänä pitämä "piknikki" onnistui oikein hyvin. Ilmakin oli oikein suotuisa ja vieraita oli saapunut Torontosta ja Sointulasta sekä mahdollisesti muiltakin kaukaisemmilta paikkakunnilta.

Tilaisuudessa pelattiin bingoa ja siellä oli ohjelmaa, joka alkoi mrs. Grace Stevensin puheella. Hän oli aikaisemmin tänä vuonna edustamassa Vancouveria Helsingissä, Suomessa pidetyssä Naisten Maailmankonferenssissa. Mrs. Stevenson kertoi kaikkien konferenssin osallistujien vedonneen voimakaasti siihen kuinka tärkeätä on ottaa lujasti kiinni rauhantyöhön sekä vaatia naisille tasa-arvoista asemaa maailmassa.

Martha ja Kalle Kujanpää, Torontosta, esitettiin "piknikki"-vieraille ja niinpä Kalle antoikin ohjelmaa soittaen viulullaan Tenho Kataisen haitarin myötäilemänä ja kyllä se heiltä kävikin. Kujanpään pariskunta oli täällä vierailulla Kallen velivainaan lesken, Senja Kujanpään ja hänen kahden poikansa Leon ja Elmerin perheiden luona.

Lisäksi ohjelmasas kuultiin Mini Kataisen selostus Port Arthurin Suurjuhlasta ja mrs. Lindenin esittämänä oikein kaunis ja sisältörikas runo. Effie esitti yleisölle laulua ja Arttu esiintyi Ed Sullivanina. Mahdollisesti ohjelmassa oli muutakin, joka jäi minulta huomaamatta, koska en ollut koko aikaa haalin sisällä.

Syyskuun 14 päivänä pidettiin CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokous, jossa hyväksyttiin kunniajäseneksi Anna Savola ja Vilho Nyberg.

Sunnuntaina, lokakuun 5 päivänä, alkaen kello 3 iltapäivällä, pidetään Suomi-matkalla olleille kotiintuliaisjuhlat. Tähän tilaisuuteen ovat kaikki tervetulleita.

Lokakuun 18 päivänä on Clinton haalilla, 2605 E Pender kadulla, railakkaat "kabaretti"-tanssit. Tilaisuus alkaa kello 8 illalla. Sisäänpääsyt on vain $2.00. Ravintola on auki koko illan.

Kalastajien tansseista mainitaan myöhemmin, koska marraskuuhun on vielä "pitkästi" aikaa.

— S. S. Poutanen.

Britannia "ei tunnusta"

United Nations. — Lontoo tulee todennäköisesti jättämään huomioonottamatta YK:n yleiskokouksen päätöksen, minkä perusteella Britannian tulee evakuoida joukkonsa pois Gibraltarilta lokakuun 1 päivään mennessä.

Yleiskokouksen istunnon viime vuonna hyväksymässä päätöslauselmassa kehoitetaan Britanniaa "lopettamaan Gibraltarin siirtomaa-asema viimeistään lokakuun 1 päivään mennessä v. 1969."

Kysyttäessä mitä Lontoo aikoo tilanteen johdosta tehdä, Britannian erään puhemiehen kerrotaan täällä sanoneen: "Ei yhtään mitään."

Don haalin rientoja

Toronto. — Tervetuloa Don haalilla iltapäiväkahville sunnuntaina lokakuun 5 päivä, toivottamaan Suomessa vierailleet ystävämme tervetulleiksi takaisin ja kuulemaan Suomen uutisia. On varmaan erittäin mielenkiintoista kuulla Järjestön laulajien kiertueesta Suomessa.

* * *

Maanantaina lokakuun 6 päivänä on Toronton osaston sääntömääräinen kuukausikokous.

* * *

Torstaina, lokakuun 16 päivänä esitetään haalilla Suomi-Filmin elokuva, Tatu Pekkarisen "Kaunis Veera, eli Ballaadi Saimaalta", klo 8.

* * *

Lauantaina, lokakuun 18 päivänä on järjestetty Don haalille illallistanssiaiset! Isäntänä on Canadian Council of National Groups, jossa myöskin CSJ on jäsenenä. Tämä vuotuinen tilaisuus aina pidetään eri järjestöjen haaleilla, ja nyt on meidän vuoromme. Sisäänpääsyliput maksavat $2.50, ja tähän sisältyy kevyt illallinen. Jonkun verran ohjelmaa myöskin esitetään, ja tanssimusiikista pitää huolen hyvä orkesteri. Baari avataan kello 8 ja soitto alkaa kello 9. Tervetuloa viettämään hauska ilta kansainvälisessä seurassa. — H.T.

Canadan Suomalaisen Järjestön laulajat Suomesta toivottavat

paljon onnea ja menestystä

Edwin Sukselle

syntymäpäivänsä johdosta!

Senja Suksi	Siiri ja Arvo Vuori
Veli "Pätkänen"	Aune ja Karl Saarela
Aino Heikkinen	Antti Pitkänen
Ester ja Toby Hakala	Sam Pukkala
Annie Tynjälä	Frank Hakanen
Irja ja Aatu Koivula	Emil Johnson
Eino Tarvainen	Yrjö Ojanen
Amy Malmberg	T. Laurila
Taimi ja Lauri Uurainen	John Saloranta
Helen ja Henry Lämpsä	Hilda Huhtanen
Aili ja Yrjö	August Aho
Ella McLeod	Laina ja Urho Purra
Seidi Erkkilä	Tauno Purra
Martta Tuovinen	Meri Laakso
Eino Lehtola	Martha ja Onni Kekki
Eino Kiltti, Ensimmäisen linja-auton ajuri	Lyyli ja Vilho Toikko
Maija Wuorinen	Sara Tuomi
Olga Salo	William Kähärä
Katri Salo	K. Kämäräinen
Elle Mäkinen	Lydi Mäki
Julia Sutinen	Jenny Jylhä
Martta Mäki	Lauri Viitanen, Toisen linja-auton ajuri

KOTKA, SUOMI SYYSK. 13, 1969

MUISTILISTA

Bingotilaisuus Finnish-haalilla torstaina tk. 25 pnä alkaen kello 7.30 illalla, sanomalehtitilausten hankkimiseksi varattomille henkilöille. Tervetuloa.

Perhepäivä pidetään Wanupin haalilla sunnuntaina syyskuun 28 pnä.

Finnish-haalin kirjasto avataan lokakuun 1 pnä kello 7-8. Tervetuloa. — Kirjastokomitea.

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R .3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Suomi-vieraitten kotiintulo-ilta Finnish haalilla

Suomessa tänä vuonna vierailleitten kansalaistemme ja erikoisesti nyt kotiutuvien CSJ:n laulajain ja heidän ystäviensä kotiintuliaisiksi on suunniteltu erikoistilaisuus, mikä on Finnish haalilla keskiviikkona, lokakuun 8 pnä. Tilaisuus alkaa kello 7.30 illalla.

Tässä kotiintulojuhlassa on meillä tilaisuus kuulla Suomiterveisiä synnyinmaassaan vierailleilta yleensä ja sen lisäksi välittömiä uutisia CSJ:n laulajain hyvin onnistuneesta lauluviihdetysmatkasta Suomessa.

Siellä on Suomi-vierailla yleensä tilaisuus esittää henkilökohtaiset terveisensä ja meillä muilla mahdollisuus esittää kysymyksiä. Sen jälkeen on kahvitarjoilu ja lopuksi hauskat tanssit, missä soittaa Leo Niemi ja Kalevi Taussi.

Muun lisäksi on syytä mainita, että mitään sisäänpääsyä — ei edes kolehtia — tässä kaikkien "perheiltojen perheillasta" ei peritä — ja kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita. — Kotimies.

VIERAILULLA

Mrs. Elvina Seppälä Nolalusta on vieraillut Elli ja Wm. Hankasen luona Wahnapitaessa. Kiitos käynnistä ja hyvää paluumatkaa.

Tilatkaa Vapaus

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KOTIPALVELU
HYLAND CARPET
Lattiamattojen myynti ja ammattitaitoinen paikalleen asetus.
Armstrong ★ Celanese ★ Ozite
PUHELIN 675-6566
SUDBURY ONTARIO

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Piristävä bingoilta Finnish haalilla torstaina, 25 pnä

Kuten on jo aikaisemmin tiedoitettu, Finnish-haalin syystoiminta aloitetaan torstaiiltaisella (25 p.) piristävällä bingotilaisuudella, missä saatavat kaikki varat myönnetään sanomalehtien tilaamiseksi parantoloissa ja muissa yleisissä laitoksissa oleville sekä muista syistä varattomille kansalaisillemme.

Tervetuloa, sanovat "lehtibingon" järjestäjät.

Nuoret protestoivat NATO-jäsenyydestä

Kööpenhamina. — Yli 1,000 nuorta tanskalaista osoitti mieltään viikonlopulla Tanskan NATO-jäsenyyttä vastaan sen jälkeen kun 12,000 NATO-sotilasta, kahdeksasta maasta kokoontui Kööpenhaminan eteläpuolelle järjestetyille manoovereille.

Taisteluharjoitusten aattoiltana mielenosoittajat kokoontuivat USA:n lähetystön edustalle marssien sieltä soihtuja kantaen Kreikan lähetystön edustalle ja sen jälkeen Tnskan puolustusministeriön edustalle.

Bertrand moitti postimaksuja

Quebec City. — Quebecin pääministeri Jean Jacques Bertrand moitti liittohallitusta viikonlopulla sen korottamien postimaksujen johdosta ja sanoi maksujen korotusten johtaneen siihen, että monet viikko- ja kuukausijulkaisut ovat joutuneet lopettamaan ilmestymisensä.

Frank Wuorinen kuoli torstaina

Sudburyn seudulla 63 vuotta asunut Frithiof (Frank) Wuorinen, 2036 Paris-kadulta, kuoli viime torstaina tyttärensä kodissa, missä hän asui. Hän oli kuollessaan 88 vuoden ikäinen.

Wuorinen oli syntynyt Multialla, Suomessa, mistä hän muutti Canadaan 1906. Aluksi hän asui Copper Cliffissä 17 vuotta työskennellen Canadian Copper-yhtiön palveluksessa. Tämän jälkeen hän muutti perheineen Waterskuntaan, missä hän asui lopun elämäänsä viimeistä yhdeksää vuotta lukuunottamatta.

Lähinnä jäi suremaan kolme poikaa, Lauri Copper Cliffissä, Vilho ja Frank Jr. Sudburyssa sekä kolme tytärtä, mrs Kalervo Halonen Watersissa, mrs Albert Lafleur Levackissa ja mrs. James Saville Sudburyssa sekä 19 lasten lasta ja 12 lastenlastenlasta sekä yksi sisko Suomessa.

Hautaus tapahtui Jackson & Barnardin kappelista lauantaina, syyskuun 20 pnä.

SUDBURYN UUTISIA

PARIS-KADUN SILTA HYVÄKSYTTIIN?

Viime viikolla pidetyssä Sudburyn kaupungin kontrollilautakunnan kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, jonka mukaan M. M. Dillon Ltd. insinöörifirmalle annettiin oikeudet alkaa suunnitella sillan rakentamista CPR:n ratapihan yli Paris- ja Drinkwater-katujen yhdistämiseksi.

Suunnitelman ehdottanut kaupungin insinööri T. L. Hennessy sanoi suunnittelutöiden tulevan maksamaan noin 30—50,000 dollaria.

Hennessy sanoi sillan rakentamisen olevan tärkeän tehtävän, jotta "saataisiin jatkuvasti lisääntyvä liikenne yliopiston asuntoloista ja sairaalan alueelta käsiteltyä mahdollisemman kitkattomasti, ja että keskikaupungin vilkas liikenne voitaisiin johtaa kaupungin uudistusalueelta Drinkwater- ja Paris-kaduille."

Kontrollilautakunnan jäsen Andy Roy kysyi kokouksessa, että osallistuuko CPR sillan rakentamisesta koituviin kustannuksiin.

Koupungin apulaisinsinööri H. R. Akehurst sanoi, ettei CPR aio osallistua, "koska se maksoi osan Nelson-kadun sillan korjaustöistä ja sillan alkuperäisistä kustannuksista."

KAUPUNKI MUUTTAA VESILASKUTUSTA

Kontrollilautakunta päätti viime viikolla pitämässään kokouksessa, että kaupungin vesiviraston laskutus ja laskujen periminen tulee muuttumaan lähitulevaisuudessa kokonaan kaupungin tehtäväksi.

Tähän mennessä vesilaskut on perinut Sudburyn Hydro Electric Commission.

Kuusi kuukautta kestäneen tutkimuksen jälkeen kaupungin tilastotietoja tutkiva komitea ehdotti kontrollilautakunnalle, että täydellisesti automatisoituun systeemiin muuttamin ja nykyisen systeemin osittainen muuttaminen johtaa halvempiin kustannuksiin vesilaitoksen asioiden käsittelyssä.

Ehdotus sisälsi myös sen, että vesimittarit luettaisiin ainoastaan kolme kertaa vuodessa, ja että laskutus tapahtuisi samoin kolme kertaa vuodessa nykyisen kuusi kertaa vuodessa tapahtuvan laskutuksen asemasta.

YHTIÖ SUUNNITTELEE PUHDISTUSOPERAATIOTA

Rainbow Ready Mix-betonitehtaan, joka sijaitsee Lasalle- ja Auger-katujen kulmauksessa, johtomiehet ovat luvanneet tehdä "jotain" tehtaan aiheuttaman melun ja pölyn kontrolloimiseksi.

Paikalliset asukkaat esittivät viimeviikkoisessa kaupunginvaltuuston omaisuuskomitean kokouksessa valituslauselman tehtaan aiheuttamasta ilman saastutuksesta ja metelistä.

Kaupungin sivulakien täytäntöönpanovirkailija William Paul tiedoitti viikonlopulla, että tehtaan johto on luvannut korjata rikkinäiset ikkunat, puhdistaa roskat tehtaan ympäristöstä ja ruiskuttaa öljyä tehtaalle johtavan tien pölyn sitomiseksi.

NEUVOTTELUT EDISTYVÄT HYVIN HITAASTI

Molempien, niin Incon kuin Falconbridgenkin, palkkaneuvottelut jatkuvat edelleen Torontossa ja viime viikon aikana neuvotteluissa sanottiin edetyn hyvin hitaassa tahdissa.

Incon "työseisaus" ja Falconbridgen lakko on jättänyt noin 19.000—20,000 työläistä toimettomiksi Sudburyn alueella. Incon "työseisaus" on nyt kestänyt 76 päivää ja Falconbridgen lakko 34 päivää.

Terästyöläisten union erään puhemiehen viimeksi antamassa lausunnossa varoitetaan, että jättiläismäisen International Nickel-yhtiön viimeinen palkankorotustarjous ei ole tarpeeksi suuri palkkakiistan ratkaisemiseksi.

Union eräs puhemies sanoi, että Incon $1.08 tuntipalkankorotustarjous 3 vuoden sopimusajalla nykyiseen $2.59 peruspalkkaan ei ole Sudburyn ja Port Colbornen laitoksilla työskenteleviä miehiä tyydyttävä.

Todellinen ja tarkoitustaan vastaava neuvottelu ei voi alkaa ennen kuin Incon tarjous ylittää $1.22 tunnilta kolmen vuoden sopimusajalla, sanoi hän. Nyt lakossa olevat terästyöläisten union jäsenet hylkäsivät viime kuussa Steel Co. of Canada Ltd. $1.22 tarjouksen.

Incon ja sen työläisten välisen sopimuksen uskotaan valmistavan tien Stelcon ja Algoma Steel-yhtiönkin lakkojen sopimiselle. Stelcon lakko käsittää noin 13.000 työläistä ja Algoma Steelin 6.700 työläistä Sault Ste. Mariessa.

25.000 TYÖLÄISTÄ TOIMETTOMANA SUDBURYSSA

Noin 25.000 työläistä on Sudburryssa toimettomana Incon ja Falconbridgen lakkojen johdosta.

Sudburyn työttömyysvakuutusvirastosta tiedoitettiin maanantaina, että noin 5.000 paikallista työläistä on pakkolomautettu sellaisista firmoista kuten kuorma-autoyhtiöistä, aliurakointiyhtiöistä, rautateiltä, vähittäis- ja tukkukaupoista sekä ravintoloista.

Näiden firmojen pakkolomautukset ovat tapahtuneet nikkeliteollisuuden lakkojen pitkittyessä Nikkeliteollisuuden lakkolaisia on yhteensä noin 20,000.

Useiden työmiesten tiedetään lopettaneen Incon palveluksessa työskentelyn, mutta tarkkaa lukumäärää ei ole tiedossa, koska Incon ja terästyöläisten union antamat numerotiedot eivät lyö yhteen.

Eräs union puhemies sanoi muiden kaivosyhtiöiden tekevän parhaansa Incon työläisten palvelukseensa saamiseksi. Näiden yhtiöiden sanotaan mainostavan työmaitaan ja asettaneen "työhönottovirastojaan" Sudburyn keskikaupungin hotelleihin.

Terästyöläisten union pöytäkirjuri Merl Day sanoi maanantaina, että 2,100 union jäsentä on pyytänyt lupaa lakkovahtilinjan ylittämiseksi, jotta he voisivat hakea lopputilinsä Incolta.

Mine Mill-union sosiaalivirkailija Weir Reid sanoi noin 200 miehen ottaneen lopputilin Falconbridgeltä ja useiden satojen olevan työssä muilla paikkakunnilla erikoisluvalla varustettuina.

Hän sanoi union-haalilla pidetyn jäähyväisjuhlat yhdellä kertaa 68 miehelle sen jälkeen kun he olivat saaneet uuden työpaikan Chibougamaun kaivoksessa Quebecissa.

Lakot ovat vaikuttaneet Sudburyn liike-elämään monella tavalla. Keskikaupungin kaupoissa on havaittu lamaannusta, mutta muutamat kaupat ilmoittavat toimivan normaalissa tahdissa.

KAHTA SYYTETÄÄN RAISKAUKSESTA

Sudburyn poliisit pidättivät lauantaina kaksi nuorukaista sen jälkeen kun eräs 17-vuotias tyttö oli tehnyt valituksen. Nuorukaisia syytetään raiskauksesta.

Leonard Venedam, 824 Lonsdale-kadulta ja Andrew Page, 905 Howey-kadulta esiintyivät tapauksen johdosta Sudburyn poliisioikeudessa maanantaina.

HYVÄ NEUVO

Jos vaimosi tahtoo opetella ajamaan, älä seiso hänen tiellään.

Kalevan Ritarien Sudburyn majan opintoasiain puheenjohtaja Pentti Penttilä ojentamassa mainitun järjestön naisjaoston puolesta $200 arvoista stipendiä Marita Niemiselle. Lähemmin asiasta viime torstaisessa lehdessämme.

Juntta lykkäsi edustajakokouksia

Rio de Janeiro. — Brasiliassa vallassa oleva kolmen miehen sotilasjuntta lykkäsi mitään syytä antamatta viikonlopulla kahden "virallisesti" hyväksytyn poliittisen puolueen edustajakokoukset lokakuusta vuoden 1970 maaliskuuhun.

Juntta kielsi samalla, että viime viikolla olisi sotilasjohtajien toimesta pidätetty useampia kokouksia, joissa sanottiin keskustellun nyt sairaana olevan diktaattori Arthur da Costa e Silvan seuraajan valitsemisesta.

Juntta tiedoitti kokoontuvansa uudelleen tämän viikon lopulla 66-vuotiasta diktaattoria hoitavien lääkäreiden kanssa.

50 sai surmansa onnettomuuksissa

Toronto. — Perjantai-illasta kello kuudesta sunnuntain puoleenyöhön suoritettu tutkimus osoitti, että Canadassa sai 50 ihmistä surmansa onnettomuuksissa mainittuna aikana. 37 henkilön ilmoitettiin kuolleen liikenneonnettomuuksissa.

Nikkeliteollisuuden lakko alkaa vaikuttaa

Lontoo. — Yli kaksi kuukautta kestänyt Canadan nikkeliteollisuuden lakko on johtanut täällä siihen, että kahdessa englantilaisessa metallinjalostusfirmassa jouduttiin vähentämään tuotantoa viime perjantaista alkaen.

Manhattan "lastasi öljyä"

New York. — Amerikkalainen säiliöalusjäänmurtaja Manhattan laski perjantaina ankkurinsa Alaskan Prudhoe-lahteen, mistä se otti "lastikseen" symbolisen öljytynnyrin kuljettaakseen sen luoteisväylän kautta New Yorkkiin.

Sunnuntaina tämä 1,000 jalkaa pitkä alus saapui Alaskan Point-Barrow:n, mikä sijaitseen noin 150 mailia länteen Prudhoe-lahdesta.

KIITOS

Vilpittömät kiitokseni lausun William Eklundil'e siitä sävyisästä ja asiallisesta puheesta jonka pidit Teklan hautajaistilaisuudessa, syyskuun '8 pnä, 1969.

A. KÄÄRIÄINEN

KUOLLUT

Frithiof, (Frank) Wuorinen

kuoli tyttärensä kotona, 2036 Paris Street, Sudburyssa, torstai-iltana, syyskuun 18 pnä 1969, ollen 89 ikävuodellaan.

Edesmenneen Tilda Wiinasen puoliso. Suremaan lähinnä jäi kolme tytärtä, mrs. Kalervo Halonen (Tillie), Waters kunnassa, mrs. Albert Lafleur (Toini) Levackissa ja mrs. James Saville (Irene), Sudburyssa; kolme poikaa, Vilho ja Frank Jr., Sudburyssa ja Lauri, Copper Cliffissa.

Hautajaiset toimitettiin Jackson & Barnard hautaustoimiston kappelista, 233 Larch Street, lauantaina Waters kunnan hautausmaahan.

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden adustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

DELORAINE AVE. -- VANHA KAUPUNGIN RAJA
2 kerroksinen tiilitalo — nykyaikainen — kauniita varjopuita — autovaja ja oma ajotie.
Soittakaa minulle koska tahansa kun haluatte nähdä
LAURI KANGAS
Lauri Kangas Real Estate Broker
KONTTORI 223-0335 — KOTIIN 225-1751
18. 23. 25.

AMERICAN MOTORSIN 1970 AUTOJEN
NÄYTTELY
torstaina, syyskuun 25 pnä
TULKAA KATSOMAAN JA TARKASTAMAAN
Monta autoa ja mallia joista voitte valita itsellenne mieleisen auton:
● AMBASSADOR — ilmastoitu auto ● AMX ● REBEL
● JAVELIN ● HORNET — kokonaan uutuusauto
VAPAA KAHVITARJOILU LEIVOKSINEEN
EI MAKSUJA ENNEN TAMMIKUUTA
$300 KÄTEISRAHAA HALUAVILLE
SUOMALAINEN MYYMÄMIES MIELELLÄÄN PALVELEE TEITÄ
EMPIRE MOTORS
Puhelin 674-7535
695 Kingsway Sudbury, Ontario

Esitämme
CHRYSLERIN
rohkean uuden maailman v. 1970
NÄYTTELY
tänään, syyskuun 23 päivänä
Poiketkaa katsomassa ja täyttämässä arvokkaiden palkintojen arvontalippu.
Tarjotaan kahvia ja "donutsia" ilmaiseksi
SUOMALAINEN MYYMÄMIES PAIKALLA
Käykää ja koeajakaa 1970 malleja
LAURENTIAN MOTORS
1221 KINGSWAY PUH. 675-1171 SUDBURY